

DARBININKAS

Vol. LXXXV, Nr. 46
Gruodis - December 1, 2000 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Lietuvos vyriausybė netrukus svarstys nutarimą, kuriuo siūlys Lietuvos Seimui tabako reklamos draudimą atidėti iki 2005 m. gegužės 1 d. Gegužę įsigaliojus praėjusios kadencijos Seimo parengtoms Tabako kontrolės įstatymo pataisoms, bet kokia tabako gaminių reklama Lietuvoje yra uždrausta. Vyriausybė siūlo reklamos draudimą atidėti, atsižvelgdama į šiuo metu šalyje susiklosčiusią ekonominę situaciją. Vyriausybės teigimu, uždraudus tabako reklamą, buvo suvaržytos reklamos ūkio subjektų verslo galimybės, o dėl to sumažėjo valstybės iš šio verslo gaunamos pajamos.

- Ignalinos atominės elektrinės (IAE) planai patiekti į Baltarusiją 5 mlrd. kilovatvalandžių elektros energijos per metus gresia antra Baltarusijos skola Lietuvai už elektros energiją, lapkričio 27 d. rašo dienraštis "Lietuvos rytas". IAE ketina pasirašyti sutartį su Rusijos branduolinio kuro tiekėja TVEL bei Baltarusijos energetikos koncernu "Belenergo". IAE iš TVEL gautų branduolinio kuro, už kurį atsiskaitytų pinigais ir elektros energija. Atsiskaitymai pinigais siektų 25 proc., o gaunamą pigią elekteros energiją TVEL pardavinėtų koncernui "Belenergo".

- Jono Liungino, Lietuvos finansų ministro, skelbta švelnus mokesčių administravimo politika pamažu įgauna buvusius žiaurių akcijų pavidalą - svirstomi nauji siūlymai, turintys pagerinti mokesčių surinkimą. Pasikeitimai mokesčių administravimo srityje prasidėjo nuo specialių nuobaudų apskričių mokesčių inspekcijų vadovams, kurių vadovaujamos įstaigos pagal mokesčių surinkimą atsidūrė sąrašo pabaigoje.

- Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus susitikime su Miuncheno apylinkių lietuviais aptarė aktualius šiandienos Lietuvos klausimus. Lapkričio 26 d. vykusiam pokalbiui V. Adamkus atsakė į klausimus apie ekonominę padėtį Lietuvoje, pensijų reformą, jaunimo išvykimo dirbti į užsienį problemas, pilietybės suteikimo klausimus, pranešė prezidento spaudos tarnyba.

- Lapkričio 24 d. Valdas Adamkus susitikimo su Vokietijos Bundestago pirmininku Wolfgang Thierse, su kuriuo aptarė euroatlantinius integracijos procesus, politinius pokyčius Lietuvoje bei santykius su Rusija. Kaip sakė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė, susitikime aptariant eurointegracinius klausimus, V. Adamkus pažymėjo, jog geriausia būtų, jei visos trys Baltijos šalys vienu metu taptų Europos Sąjungos (ES) narėmis.

- Ekspertas iš Švedijos nuo lapkričio 27 d. visą savaitę konsultuos Lietuvos radiacinės saugos specialistus. Ekspertas su Lietuvos specialistais dalinsis patirtimi ir suteiks kvalifikuotą pagalbą vertinant, kaip laikomasi radiacinės saugos reikalavimų Ignalinos atominėje elektrinėje ir panaudoto branduolinio kuro saugojimo aikštelėje.

GEORGE W. BUSH PAREIŠKĖ LAIMĖJĘS JUNGTINIŲ VALSTIJŲ PREZIDENTO RINKIMUS

Respublikonų kandidatas George W. Bushas lapkričio 26 d. paskelbė laimėjęs JAV prezidento rinkimus po to, kai jam atiteko 25. lemiami Floridos rinkimų balsai. Jis taip pat paskelbė pirmuosius savo padėjėjus. Oficialiai patvirtintas balsavimo Floridos valstijoje rezultatas "suteikia mums reikiamus rinkimų balsus rinkimams laimėti", lapkričio 26 d. vakare Texas pareiškė G. W. Bush. Jis kartu su Dick Cheney prisirišė "atsakomybę pasirengti būti naujuoju Amerikos prezidentu ir viceprezidentu".

Savo kanceliarijos viršininku G. W. Bush pasirinko Andrew Card. Tiek D. Cheney, tiek A. Card tarnavo G. W. Busho tėvo, buvusio prezidento George Bush, administracijoje.

Buvęs Jungtinio Štabų vadų komiteto pirmininkas generolas Colin Powell pretenduoja į valstybės sekretoriaus postą. G. W. Busho kalba truko kiek daugiau nei dvi valandas. Jis kalbėjo po

George W. Bush

to, kai Floridos valstijos sekretorė Katherine Harris patvirtino jį laimėjus balsavimą šioje valstijoje - taip pat 25 Floridos rinkimų balsus, kurie leidžia jam laimėti JAV prezidento rinkimus.

K. Harris patvirtino, kad G. W. Bush Floridoje nugalėjo 537 balsų skirtumu. Iš viso rinkimų dieną šioje valstijoje į balsadėžes buvo įmesta maždaug 6 mln. balsų.

Praėjus kelioms minutėms po K. Harris pareiškimo, demokratų kandidato Al Gore stovyk-

la patvirtino ketinanti oficialiai apskusti šį rezultatą. Trumpeje visai šaliai transliuotoje kalboje G. W. Bush "pagarbiai" prašė savo varžovą persigalvoti. "Jeigu viceprezidentas panorės žengti pirmyn, jis užginčys rinkimų rezultatą, o tai - ne pats geriausias kelias Amerikai", sakė G. W. Bush.

Al Gore kandidatas į viceprezidentus, senatorius Joseph Lieberman, taip pat vertino patvirtintą Floridos rezultatą kaip "neužbaigtą ir netikslų". "Dabar mes turime progą ir jaučiame pareigą užtikrinti, kad šiuose rinkimuose... būtų gerbiamas kiekvienas rinkėjas ir kiekvienas balsas", sakė J. Lieberman Washingtonė.

Demokratų advokatai teigia, kad daugiau kaip 10 tūkst. balsų Floridoje liko išvis nesuskaičiuoti, nepaisant dviejų mechaninių balsų perskaičiavimų visoje valstijoje ir vieno perskaičiavimo rankomis keliose apygardose.

AP, BNS

VILNIAUS TEISMAS SUSTABDĖ GENOCIDU KALTINAMŲ BUVUSIŲ SOVIETŲ SAUGUMO AGENTŲ BYLĄ

Vilniaus apygardos teismui lapkričio 27 d. nepavyko pradėti nagrinėti Lietuvos gyventojų genocidu sovietų okupacijos metais kaltinamų penkių buvusių Lietuvos SSR Valstybės saugumo ministerijos (MGB) agentų ir agentų-smogikų baudžiamosios bylos. Susirinkusi į pirmąjį teisiamąjį posėdį teisėjų kolegija sustabdė bylą, iki pagerės vieno teisiamaųjų, Broniaus Viater, sveikatos būklė. 77 metų teisiamaį yra ištikęs galvos smegenų insultas ir paralyžiuta kairioji pusė, nuo lapkričio pradžios jis gydomsi M. Marcinkevičiaus ligoninėje Vilniuje. Medikų teigimu, ligoninėje jis dar bus gydomas iki gruodžio 22 dienos. B. Viater dar neįteiktas ir kaltinamoji išvada, nes jis susirgo spalį, kai įvyko tvarkomasis bylos posėdis.

Pagal įstatymus, neįteikus teisiamaajam kaltinamosios išvados, teismas negali pradėti nagrinėti bylos. Todėl nepradėti bylos ir sustabdyti nagrinėjimą prašė ir prokuroras, ir teisiamaųjų

gynėjai.

Į posėdį neatvyko ir dar vienas teisiamasis, 75 metų Kazys Kregždė. Į grupės invalidumą turintis K. Kregždė gydomas Naujosios Vilnios psichiatrijos ligoninėje.

Į posėdį buvo atvykę tik vienas nukentėjęsysis. Kiti, dar 5 nukentėjęsiesiai raštu pranešė, kad yra senyvo amžiaus ir ligoji, todėl negali vaikščioti į teismus. Vienintelis atvykęs į teisiamąjį nukentėjęsiesį, prašė atidėti bylą, nes be B. Viater, kuris, jo manymu, yra svarbiausias teisiamasis, bylos pradėti negalima. Į posėdį atvykę trys teisiamieji - Ignas Tamošiūnas, Algirdas Lapinskas ir Pranas Preikšaitis taip pat nenorėjo, kad byla būtų pradėta nagrinėti.

Dėl genocido kaltinimai yra pareikšti tuometiniams MGB agentams ir agentams-smogikams - 77 metų B. Viater (Kalyčiai), 70-mečiams P. Preikšaičiui ir I. Tamošiūnui bei 75 metų K. Kregždei ir A. Lapinskiui. Kaltinamieji gyvena Vilniuje,

Tauragėje ir kitose Lietuvos vietose.

Kai kurie teisiamieji iš pradžių buvo Lietuvos laisvės kovų partizanai. Buvęs Šiaurės Rytų Lietuvos partizanų srities vadas B. Viater buvo suimtas 1951 metų gruodį sovietų saugumo ir jo užverbuotas. A. Lapinskas buvo Lietuvos partizanas, slapyvardžiu "Audra". 1952 metų rugpjūtį jį suėmė saugumas ir užverbavo savo agentu bei davė pravardę "Žvaigždė". K. Kregždė taip pat iš pradžių buvo Lietuvos partizanas. Jis 1952 metų gruodį buvo suimtas sovietų saugumo ir užverbuotas. Generalinė prokuratūra birželį teismui perdavė byloje surinktus nusikalstamos veiklos 8 epizodus dėl 15-kos Lietuvos partizanų, kovojusių prieš sovietų okupaciją, sušaudymo ir vieno partizano išstrėmimo. Nusikaltimai buvo įvykdyti 1952-1953 metais tuometiniuose Utenos, Kupiškio, Anykščių, Troškūnų, Dusetų ir Ramygalos rajonuose.

Omnitel Laikas

PUSIAUJO GVINĖJIEČIAI IŠ LIETUVOS LAIVO PAGROBĖ TIK DALĮ KROVINIO

Pusiaujo Gvinėjos atstovams iš sulaikyto Lietuvos laivo "Rytas" iškrovus dalį šaldytos žuvies, laivo krovinio grobstymas lapkričio 25 d. nutrauktas. Kaip sakė laivo operatorės UAB "Baltic Atlant Shipping" atstovas Bronius Bikulčius, vienos pareigūnai, iškrovę maždaug 80 - 90 tonų šaldytos žuvies, lapkričio 25 d. nutraukė krovimo darbą. "Ryto" triumfose yra 2656 tonos šaldytos žuvies ir daugiau kaip 100 tonų žuvies miltų. Maždaug 1 milijono dolerių vertės krovinys priklauso Belgijos bendrovei "Luyben ALG. Handelsmaat NV". Anot B. Bikulčiaus, lapkričio 25 d. "Ryto" kapitonas Valentin Malychin buvo susitikęs su Pusiaujo Gvinėjos saugumo viceministru, kuris laivui paskirtą baudą sumažino nuo 1,3 mln. iki 500 tūkst. dolerių.

Pasak B. Bikulčiaus, jeigu bauda būtų sumažinta iki 5000 dolerių, laivas pajęgtų ją

sumokėti.

Šiuo metu visa laivo įgula ir kapitonas yra laive. "Rytas" buvo sulaikytas lapkričio 10 d. prie Pusiaujo Gvinėjos Bioko salos, kai plaukė iš Mauritijos į Kamerūną. Lietuvos laivas buvo nukreiptas į salos Malabo uostą, kur tebėra iki šiol.

Pusiaujo Gvinėjos pareigūnai tik po maždaug 10 dienų Lietuvos jūreiviams pateikė oficialius kaltinimus nelegalia žvejyba.

Laivo savininkė bendrovė "Baltlanta" ir operatorė "Baltic Atlant Shipping" teigia, kad "Rytui" pareikšti kaltinimai visiškai nepagrįsti, šis laivas vers-tis nei legalia, nei nelegalia žvejyba negali, nes yra ne žvejybinis, o krovininis laivas, skirtas gabenti šaldytiems kroviniams.

Klaipėdos uoste registruoto laivo įguloje yra 38 žmonės. 33 iš jų yra Lietuvos piliečiai, likę 5, įskaitant kapitoną - Rusijos

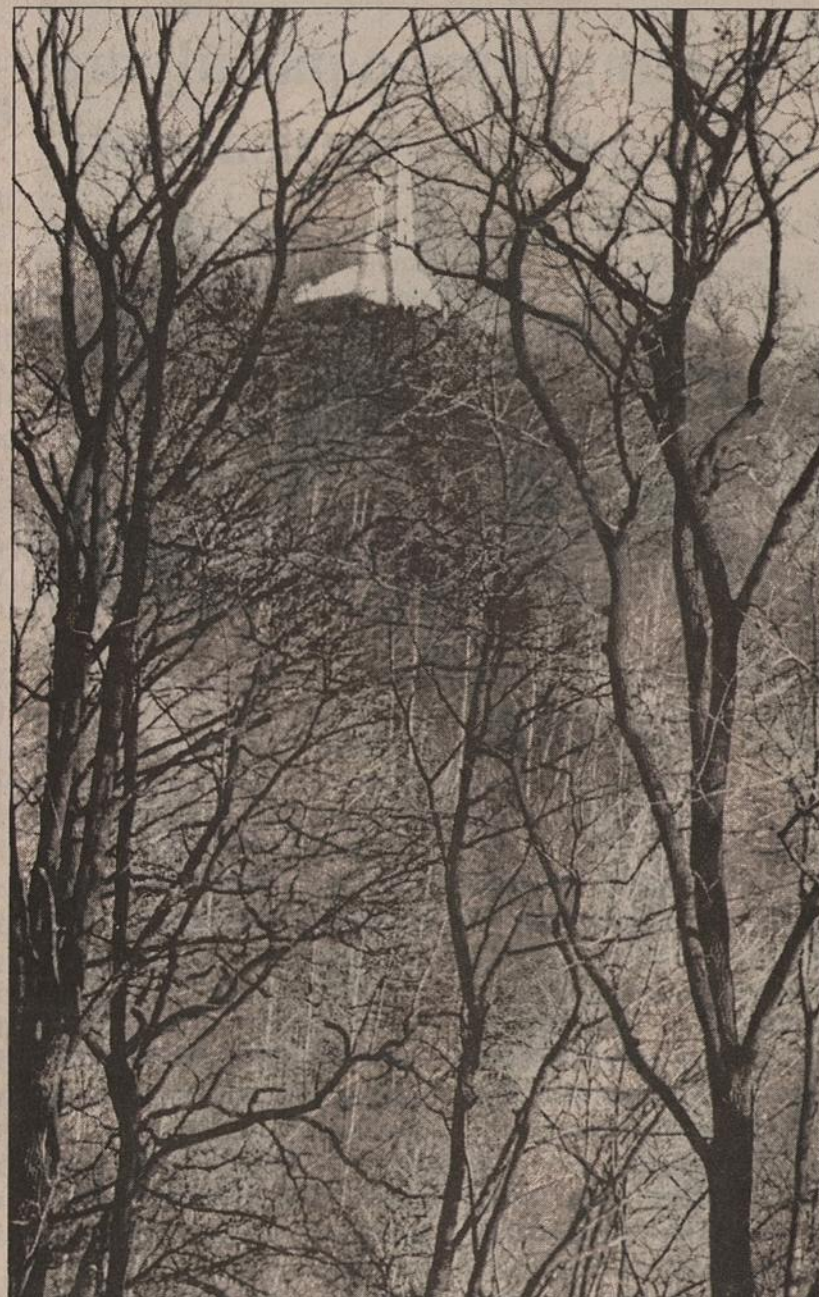
piliečiai.

Nors Lietuvos užsienio reikalų ministerija Pusiaujo Gvinėjos atstovybei Maskvoje įteikė net dvi notas dėl neteisėtų kariškių veiksmų, diplomatinio būdu sureguliuoti šio incidento nepavyksta.

Laivo gynybai sutelktas, Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos vertinimu, neturintis precedento diplomatinis frontas - oficialūs Vilnius kreipėsi pagalbos į Rusiją, Ispaniją, Prancūziją, JAV ir Jungtines Tautas. Šiuo metu iš Mauritijos zonos į Kamerūną Dualos uostą plaukia dar vienas "Baltic Atlant Shipping" aptarnaujamas laivas "Vilnis".

Šiame laive su Kipro vėliava dirba nemažai Lietuvos piliečių. B. Bikulčiaus teigimu, "Vilnies" maršrutas toks pat kaip ir "Ryto", todėl šio laivo įgulai pata-tarta plaukti atokiau nuo Pusiaujo Gvinėjos krantų.

BNS

Trijų Kryžių kalnas

V. Maželio nuotr.

BENZINAS VĖL BRANGIAUSIAS LIETUVOJE

Lietuvoje - vienintelėje iš Baltijos valstybių turinčioje naftos perdirbimo įmonė - 1 litras populiariausio A95 markės benzino kainuoja 2.55 - 2.6 lito. Praėjusią savaitę Lietuvoje benzinas pabrango vidutiniškai 0.05 dolerio, tuo tarpu Latvijoje ir Estijoje ben-

zinas atpigo. Peršasi mintis, jog sąmyšis dėl JAV prezidento rinkimų, kuris, anot kai kurių degalais Lietuvoje prekiaujančių bendrovių atstovų, lėmė staigų kainų šuolį praėjusios savaitės pradžioje, neturėjo įtakos latviams bei estams.

Vakarų ekspresas

LIETUVOJE INTERNETU NAUDOJASI TIK MAŽA VISUOMENĖS DALIS

Lietuvos rinkos tyrimų bendrovės "Baltijos tyrimai" duomenimis, 83% Lietuvos gyventojų nuo 15 iki 74 metų niekada nesinaudojo internetu. Kasdien internetu naudojasi vos 3% Lietuvos gyventojų. Kelis kartus per savaitę internete naršo taip pat 3% gyventojų. Tai rugsėjo mėnesio apklausos duomenys. Pasak ekspertų, šie tyrimai rodo, kad interneto

plėtra Lietuvoje nėra pakankama. 15-19 metų jaunuoliai internetu naudojasi labiau: 8% - kasdien, dar 8% jaunimo kelis kartus per savaitę. Niekada internetu nesinaudojo 49% jaunimo. Per pastaruosius pusę metų 26% Lietuvos gyventojų internetu naudo-josi darbe, 25% - pas draugus ir pažįstamus. Mokymo įstaigoje internetu naudojosi 24%, o namuose tik 12%. Lietuvos aidas

VILNIUS - NEBRANGUS MIESTAS ŠEIMOMS

Tarp 156 pasaulio miestų, Vilnius pagal brangumą yra 121 vietoje. Brangiausi pasaulio miestai yra Libijos sostinė Tripolis ir Sirijos sostinė Damaskas. Pigiausia pragyventi Zimbabvės sostinėje Harareje. Latvijos sostinė Ryga šiame sąraše yra 101 vietoje, Estijos sostinė Talinas - 134 vietoje, o Lenkijos sosti-

nė Varšuva - 148. Rusijos miestas Sankt Peterburgas yra prie brangesnių - 7 vietoje, o sostinė Maskva - 36 vietoje. "Financial Times" paskelbtą miestų sąrašą sudarė tyrimų agentūra "Inbucon". Miestų brangumas vertintas pagal būtiną šeimos, turinčios du mokyklinio amžiaus vaikus, išlaidas.

Verslo žinios

EUROPOJE LIETUVOS GYVENTOJAI IŠSISKIRIA MENKAI SUVOKIAMOMIS PILIETINĖMIS VERTYBĖMIS

Iš Europos Sąjungos (ES) valstybių ir kandidatų į ją Lietuvos gyventojai išsiskiria menkai suvokiamomis pilietinėmis vertybėmis, itin neigiamu požiūriu į savo šalies politines institucijas. Lietuvoje taip pat yra daugiausia žmonių, nepatenkintų gyvenimu ir nežinančių, kaip jį pakeisti. Tai paaiškėjo Briuselyje paskelbus naujausius Europos vertybių tyrimo grupės duomenis, rašo dienraštis "Lietuvos rytas".

1999 metais 25 valstybių - Europos Sąjungos bei jos kandidatų - gyventojai atsakė į 173 klausimus. Taip pat ištirtos ir Rusijos, Ukrainos bei Baltarusi-

jos gyventojų vertybės. Duomenų iš pastarosios šalies patikimumas kol kas nepatvirtintas. Iš atsakymų galima spręsti apie žmonių požiūrį į šeimą, darbą, religiją, laisvalaikį, dorovę. Šių duomenų analizė leidžia gana tiksliai apibrėžti kiekvienos šalies gyventojų panašumus ir skirtumus.

Šiuo metu Lietuva užima pirmą vietą Europoje pagal joje gyvenančių vadinamųjų pralaimėtojų ir laimėtojų santykį. Kas septintas Lietuvos gyventojas (14 proc.) mano, kad nieko savo gyvenime pakeisti nebega-li, ir nelaukia iš ateities nieko gera.

(mukelta į 4 psl.)

Appgaulingi darbo pasiūlymai ir kaip nuo jų apsisaugoti

Šiais laikais yra daug žmonių, kurie nori gyventi kitų uždirbtais pinigais. Ir darbo pasiūlos skelbimuose yra sukčių, kurie žmones išnaudoja. Tą mes visi turime žinoti ir taip pat žinoti, kaip nuo to apsisaugoti. Pvz., skelbiama, kad JAV-jų paštui (The US Postal Service) reikia darbininkų, kurių metinė alga būtų 60-70 tūkstančių dolerių. Ir jei žmogus, norintis to darbo, atsiųs 40 dolerių skelbiančiam, jam esą bus padėta gauti šį gerai apmokamą darbą, padedant išlaikyti pašto tarnybos reikalaujamus egzaminus gerais pažymiais. Bet žmogus, pasiuntęs 40 dolerių, gavo tik paprasčiausią brošiūrėlę su informacija, kurią jis jau žinojo ar galėjo gauti kitur nemokamai. Pasijutęs apgautas, žmogus kreipėsi į Better Business Bureau. O tokių skundų biuras gauti nuo 10 iki 20 kas mėnesį, ir jie visi yra apie sukčius skelbimus, siūlant padėti gauti valdišką darbą. Kiekvienais metais JAV apgavikai suktais skelbimais išvilioja milijonus dolerių iš nieko bloga negalvojančių žmonių. Sukčiai skelbdamiesi naudoja vardus, panašius į tikrųjų valdžios įstaigų, pvz., "The U.S. Agency for Career Advancement" arba "Postal Employment Service". Paskutinis naujas "valdiškas" vardas iškilo Floridoje - tai Federal Data Service, Inc. of Margata, Fla. Šios sukčių "įstaigos" neteisinais skelbė, kad gražins mokesť, jei žmogus negaus darbo,

ir net naudojosi (be sutikimo) žmogaus debito kortele ar čekių sąskaita (checking acc.). Federalinė valdžia balandžio mėn. sustabdė šios įstaigos veiklą.

Sukčiai paprastai prašo iš žmonių už patarnavimus nuo 39,95 dolerių ir dar 5 dolerius už medžiagos persiuntimą. Bet yra ir daugiau prašančių - dažniausiai iki 50 dolerių. Šitokią sumą gero darbo ieškantis žmogus gali lengvai sumokėti. Ir už tai tie melagingi skelbimai yra nukreipti į žmones su žemesniu išsilavinimu, kad jie susigundytų dideliu uždarbiu. Kiekvienam skundui, ateinančiam į Better Business Bureau, yra kokie penki nukentėję, kurie nesiskundžia ir sako, kad per savo neapdairumą prarado 50 dolerių, ir į tai tik ranka numoja.

Melagingi skelbimai nuo 1997 m. šiek tiek sumažėjo, nes nuo tada įsikišo federalinė valdžia ir skelbėjai buvo traukiami į teismą. Bet dabar atsirado išgudrėjusių sukčių skelbėjų, kurie nebesiskelbia atstovaują Postal Service - pašto tarnybai, jie prisipažįsta esą "telemarketers", arba privačios įstaigos, ir nebeprizada aukso kalnų, o jų skelbimai, siūlą pagalbą egzaminuose gauti geresnį darbą, dažnai yra ant teisėtumo ribos. Šie neteisingi žmonės susipila į savo kišenes daug darbo ieškančiųjų pinigų. Anksčiau minėta Federal Data Service Floridoje susikrovė iš tokių neteisinių patarnavimų pažadų 3,5

mln. dolerių per metus. O kiek yra tokių įstaigų, kurios dar neišaiškintos...

Kadangi tos sukotos įstaigos vis gudriau ir subtiliau reklamuoja, žmonės turėtų žinoti ir saugotis skelbimų, kurie:

1. skelbia, kad turi ryšių su federaline valdžia ir gali padėti išlaikyti aukštesniais pažymiais federaliniam darbui gauti reikalingus egzaminus, ir sako, kad nereikia turėti jokios praktikos tam darbui;

2. siūlo informaciją apie "palsėjusius" ar neskelbiamus valdiškus darbus;

3. nurodo nemokamus telefonų numerius. Kai žmogus paskambina, jam siūlomi vertingi lankstinukai ir brošiūros, kur surašyti darbai, egzaminų klausimai ir nurodymai, kaip geriau išlaikyti egzaminus;

4. duoda nemokamus telefonus, kurie nurodo jau apmokamus telefonus, norint gauti daugiau informacijos. Pagal federalinius įstatymus, bet kuri reklama skambinti apmokamu telefonu turi skambintojui pranešti, kiek tai jam kainuos. Siūlytojai turi paaiškinti, ar turi ryšių su federaline valdžia. Jūs turite galimybę pakabinti ragelį prieš įsipareigojant mokėti.

Žmonės, iešką US Postal Service ar kitokių federalinės valdžios darbų, turėtų žinoti, kad:

1. informacija apie darbus yra nemokama;

2. federalinės valdžios įstaigos ir US Postal Service niekada neima pinigų už prašymo formą, arba negarantuoja, kad žmogus gaus darbą;

3. jei reikia laikyti egzaminus (daugeliui darbų jų net nereikia), minėtos įstaigos pa-

prastai duoda klausimų pavyzdžius ir už juos nereikia mokėti;

4. yra apgaulinga garantuoti aukštus pažymius (Test 470 - The Post Service Exam). Tie egzaminai yra bendro pobūdžio, o ne egzaminai jūsų žinioms patikrinti, ir dalyvavimas specialiuose mokymo seminaruose (workshops) ar įvairių egzaminų klausimų studijavimas negarantuoja jums aukštų pažymių.

Jei manote, kad buvote tokių skelbimų auka, praneškite FTC telefonu: 877-382-4357 arba internete: www.ftc.gov

Jūs taip pat galite pranešti vietiniam US Postal Inspection Service. Telefonu numerio ieškokite telefonų knygoje.

Galite pranešti Better Business Bureau arba valstijos prokuratūrai. (Illinois valstijoje prokuratūros - Illinois Attorney General's Office tel. 800-386-5438.)

Informaciją apie federalinės valdžios darbus galite gauti skambindami US Office of Personnel Management's USA Jobs Information System (tel. Chicagoje: 312-353-6129). Internetu: www.usa/jobs.opm.gov Informaciją apie darbą pašte galite gauti vietinėse pašto įstaigose arba internete: www.usps.gov

Nesileiskite įvairių aferistų apgaunami. Jie jums darbų tikrai nesuras. Jūs patys greičiau susirasite ir tas nieko nekainuos.

*JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba
Parengė: Birutė Jasaitienė ir Aldona Šmulsktienė
Naudotasi įvairia spauda*

Šiaulietės sūnaus palaikai liko nuskendusiam povandeniniame laive "Kursk"

Šiauliuose gyvenančios Valentinios Avelienės sūnaus Sergejaus Vitčenkos palaikai liko nuskendusiam rusų povandeniniame laive "Kursk". Barenco jūroje rugpjūčio 12 d. per karines pratybas nuskendus rusų povandeniniam laivui "Kursk", žuvo 118 jūrininkų. Rusų ir norvegų narių per neseniai pasibaigusią žuvusiųjų palaikų iškėlimo operaciją iš laivo iškėlė tik 12 jūrininkų kūnus.

Nors narams pavyko atida-

ryti laivo skyrių, kuriame galėjo būti A. Vitčenka, tačiau į vidų patekti jiems nepasisekė. Pasibaigus žuvusių jūrininkų palaikų iškėlimo operacijai, buvo pažadėta per dešimt dienų atsiųsti "Kursk" jūrininkų artimiesiems simbolines urnas su vandeniu iš laivo žūties vietos. S. Vitčenka kartu su motina gyveno Sankt Peterburge. Šiame mieste vaikas baigė jūrevystės mokyklą, iš čia jis buvo pašauktas į tarnybą kariniame jūrų laivyne. BNS

Lietuvos Seimas nori draugauti su nesančiu Čėčėnijos parlamentu

Į naująjį Seimą patekę nedidelių partijų atstovai ėmė kurti draugystės grupę su realiai negyventojančiu Čėčėnijos parlamentu. Kaip pranešė "Respublika", Seime atsirado bemaž dešimt parlamentarų, apsisprendusių įkurti draugystės su Čėčėnijos Respublikos Ičkėrija parlamentu grupę. Tačiau grupės kūrėjai nesimėta atsakyti, kur dabar galėtų būti šio parlamento nariai.

Pasak grupės steigimo vieno iniciatorių, jaunalietuvio Stanislavo Buškevičiaus, "Čėčėnija yra dabar okupuota, parlamento pirmininkas Ruslan Alichadzijev suimtas, kiti parlamentarai kovoja su ginklu kose arba dirba diplomatinį darbą Vakaruose".

Anot S. Buškevičiaus, kontaktų su čėčėnų parlamentais nėra, o steigti grupę pastūmėjo Seimo rūmuose apsilankantys Čėčėnijos rėmėjai iš Sąjūdžio. Prisijungti prie grupės, anot parlamento, "būtų ir drąsos, ir moralinio palaikymo

parodymas".

Pasak S. Buškevičiaus, draugystės su čėčėnų parlamentu grupę įsirašys Konservatorių frakcijai priklausantis politinių kalinių ir tremtinių vadovas Povilas Jakučionis, krikščionis demokrat Petras Gražulis, socialdemokratas Juozas Olekas.

Oficialus Vilnius laiko Čėčėniją neatskiriama Rusijos Federacijos dalimi, tačiau daug kartų reiškė susirūpinimą dėl žmogaus teisių pažeidimų šioje Šiaurės Kaukazo respublikoje.

Nepaisant to, Lietuvoje gausu Čėčėnijos nepriklausomybės rėmėjų. Praėjusios kadencijos Seime veikė gausi parlamentarinių ryšių su Čėčėnija grupė, Seimo rūmuose dažnai buvo rengiamos konferencijos Čėčėnijos klausimu.

Vilniuje ir Kaune visuomeninių organizacijų iniciatyva veikia Čėčėnijos informacinės atstovybės.

Omnitel laikas

Lietuviai palankiausiai vertina švedus bei neigiamai žiūri į čigonus

Lietuviai labiausiai simpatizuoja švedams, rodo spalį mėnesį atlikta gyventojų apklausa, kurios metu buvo tiriamas Lietuvos gyventojų požiūris į kitas tautas. Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro "Vilmorus" atliktoje apklausoje, lietuviai švedams skyrė 5,45 balo. Tyrimo metu buvo naudojama 7 balų skalė.

Lietuviai taip pat palankiai vertina prancūzus (5,32), japonus (5,31) bei italus (5,30).

Reprezentatyvios gyventojų apklausos, kuriose buvo prašoma išdėstyti požiūrį į įvairias tautas taip pat buvo atliktos Lenkijoje, Vengrijoje bei Čekijoje.

Visose valstybėse palankiausiai vertinami yra švedai, prancūzai, italai bei amerikiečiai. Lietuvoje atliktoje apklausoje amerikiečiai užėmė penktąją vietą (5,00).

Visose valstybėse, dalyvavusiose apklausoje, blogiausiai vertinami čigonai. Lietuvoje jiems skirta tik 2,47 balo.

Palyginti su kitomis Vidurio Europos valstybėmis, lietuviai gana palankiai vertina rusus

(4,91).

Lietuvoje atliktoje apklausoje priešpaskutinę vietą užėmė žydai (3,43), kiek palankiau jie vertinami kitose valstybėse.

Lietuviai vertina lenkus maždaug taip pat, kaip lenkai - lietuvius. Vengrai ir čekai lietuvius vertina prasčiau, negu juos vertina lietuviai.

Pažymėtina, kad lenkai ir čekai lietuvius įvertino geriau negu vokiečius, o vengrams lietuvių pozicija yra šalia čekų.

Dalis respondentų apie kai kurias tautas nieko negalėjo pasakyti. Vengrams (23,2 proc.) ir čekams (16,6 proc.) labiausiai nežinoma tauta - lietuviai.

Beje, ir dalis lietuvių, atitinkamai 25,7 ir 19,7 procento, negalėjo pateikti vertinimo apie vengrus ir čekus.

Lietuviai reiškia daugiau simpatijų kitoms tautoms, palyginti su kitomis Vidurio Europos valstybėmis. Bendras balas, rodantis, kaip lietuviai vertina kitas tautas, yra 4,6. Lenkų rodiklis - 4,4, vengrų - 3,9, čekų - 3,8 balo.

BNS

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų bizniui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail jbanyte97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujųjų vietų - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979. E-mail: laisvesziburys@aol.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 : 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENITELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS
JONAS
1933+1976

Totorių gatvė Vilniuje

V. Kelerienės nuotr.

Lietuva ir Lenkija ties energijos tiltą

Lietuvą ir Lenkiją sujungs maždaug 140 kilometrų ilgio elektros energijos tiltas, kuris bus nutiestas per metus. Tai lapkričio 14 d. po susitikimo su Lenkijos užsienio reikalų ministro Władysława Bartoszewski pareiškė Varšuvoje viešintis Lietuvos diplomatinės žinybos vadovas Antanas Valionis.

Pasak jo, linija bus 400 kilovoltų įtampos. Lietuva, pasak ministro, pasirengusi finansuoti savo tilto dalies statybą ir tikisi, kad atitinkamoms išlaidoms pasirengusi ir Lenkija. Be to, abi valstybės sieks Europos Sąjungos paramos projekto įgyvendinimui.

Energijos tilto tiesimo projektas buvo pradėtas įgyvendinti prieš kelerius metus, Lietuvos

Vyriausybei vadovaujant konservatoriui Gediminui Vagnoriui. Tačiau vėliau dėl statybos konkurso neskaidrumo projektas buvo nutrauktas.

Lietuva iki šiol tebėra integruota į buvusią sovietinę energetikos erdvę ir neturi techninių galimybių eksportuoti elektros energiją tiesiogiai į Vakarus. Lietuva per Baltarusiją eksportuoja nedidelį energijos kiekį į Lenkiją, tačiau šis projektas stringa dėl Baltarusijos keliamų kliūčių.

Baltarusija taip pat yra skolinga Lietuvai maždaug 56 milijonus JAV dolerių už elektros energiją.

Lietuvos energetikos pajėgumai keliskart viršija Lietuvos elektros energijos poreikius. BNS

■ Izraelio kareiviai Vakarų Krante nušovė penkis palestiniečius, tačiau kariuomenės vadovybė ir palestiniečių saugumo pareigūnai skirtingai pateikia įvykio aplinkybes, todėl neaišku, ar nužudytieji iš tiesų kėlė grėsmę kareiviams. Izraelio kariuomenės išplatintame pranešime teigiama, kad "lapkričio 26 d. karinės pajėgos pastebėjo ginkluotų teroristų būrį, kuris apšaudė ir žydų naujakurių gyvenvietę vykusią Izraelio kariuomenės transporto priemonę". Tačiau šiame pranešime buvo užsiminta tik apie keturis nušautus palestiniečius.

■ Šveicarų rinkėjai lapkričio 26 d. vykusiam referendume didele dauguma parėmė savo kariuomenę ir atmetė centro kairiųjų pasiūlymą sumažinti karinės išlaidas. "Žmonės nori armijos, tikros armijos. Žmonės nenori pusinių priemonių nei kariuomenėje, nei nacionalinio saugumo politikoje", džiaugėsi šalies prezidentas Adolfas Ogi, kuris taip pat yra šalies gynybos ministras.

■ Lapkričio 23 d. po kelių dienų paieškos Latvijos saugumo policija sulaukė vieną Latvijos nacionalbolševikų vadovų Vladimir Moskovcev, kuriam iki šiol vis pavykdavo išvengti sučiūpimo. Tai lapkričio 24 d. patvirtino saugumo policijos viršininkas Janis Reiniks. V. Moskovcev uždarytas į laikinojo sučiūpimo izoliatorių ir apklausiamas.

■ Europos Sąjungos ir Balkanų vadovai lapkričio 23 d. rinkosi į Zagrebą, kur prasidėjo istorinis viršūnių susitikimas, pasveikinsias pietryčių Europos pažangą užtikrinant taiką ir demokratiją po dešimtmetį trukusių prievartos, etninių kovų ir suirutės. 15 ES šalių vadovai, pirmą kartą susirinkę regione, lapkričio 24 d. sėdo prie vieno stalo su Kroatijos, Jugoslavijos, Makedonijos, Bosnijos, Slovėnijos ir Albanijos vadovais ir pasveikino juos su politiniu regiono atgimimu.

■ Izraelis sutiko panaikinti palestiniečių miestų ir miestelių blokadą, jeigu prieš tai bus užbaigtas beveik du mėnesius trunkantis smurtas. Tai lapkričio 24 d. patvirtino Izraelio vyriausybės atstovas.

Lietuvos užsienio reikalų viceministras Washingtonė netyčia išsirinko Lietuvoje pasiūtą švarką

Vygaudas Ušackas

Lietuvos užsienio reikalų viceministras Vygaudas Ušackas, pats to nežinodamas, Washingtonė prabangioje parduotuvėje nusipirko madingą švarką, kuris buvo pasiūtas... Lietuvoje. Viceministras V. Ušackas lapkričio viduryje lankėsi Jungtinės Valstijose. Kelionėje jis patyrė nemalonumų - iš Puerto Rico atskridęs į Washingtoną, V. Ušackas oro uoste nerado savo "pasiklydusio" lagamino, kuriame buvo svarbiems susitikimams skirtas kostiumas.

V. Ušackui teko įsigyti naują

švarką. Prestižinio prekybos tinklo "Hechts" parduotuvėje Washingtono Arlingtono rajone viceministras rado jam puikiai tinkantį tamsios samanų spalvos švarką, kuris kainavo 250 JAV dolerių.

Vilkėdamas šiuo švarku, V. Ušackas "Laisvės/Laisvosios Europos" radijuje skaitė paskaitą, kurioje, be kita ko, kalbėjo apie didėjančią Lietuvos gamintojų konkurencinį pajėgumą.

Po paskaitos prie jo priejo Latvijos ambasados Washingtonė patarėjas, kuris pasigyrė vilkįs Lietuvoje pasiūtą švarką, kurį nusipirko Washingtonė.

Vėliau, grįždamas į viešbutį, V. Ušackas apsižiūrėjo, kad ir jo švarkas turi etiketę "Made in Lithuania", nors jo gamintoju nurodytas "Oscar de la Renta".

Aviakompanija "United", atlygindama už patirtus nepatogumus, kompensavo V. Ušackui švarko įsigijimo išlaidas.

"Paklydėlis" lagaminas su eilute buvo pargabentas į Vilnių. BNS

New Yorko Maironio lituanistinės mokyklos darželinukų klasė su mokytoja Audre Lukoševičiūtė. Iš k.: Matas Šližys, Matas Angeliadis, Krista Angeliadis, Antanina Belzer, Austė Norvilaitė ir Emilija Milukaitė. Aldutės Bulotaitės-Belzer nuotr.

Europoje Lietuvos gyventojai išsiskiria menkai suvokiamomis pilietinėmis vertybėmis

(atkelta iš 1 psl.)

Tik kas šeštas (17 proc.) Lietuvos gyventojas tiki ateitimi ir atitinka laimėtojo apibrėžimą. Jie arba patenkinti gyvenimu, arba mano, kad gali jį pakreipti norima linkme.

Latvijoje yra 13 proc. pralaimėtojų ir 13 proc. laimėtojų, Estijoje - atitinkamai 10 proc. ir 17 proc.

Vakarų Europoje žmonės jaučiasi geriau. Pavyzdžiui, Olandijoje yra tik 0,6 proc. pralaimėtojų ir 37 proc. laimėtojų, Vokietijoje - 1 proc. pralaimėtojų ir 48 proc. laimėtojų.

Per devynerius nepriklausomybės metus pralaimėtojai Lietuvoje gerokai pajauję. Anksčiau tai buvo daugiausia 56-65 metų žmonės (20 proc.), o dabar save nevykėliu laiko beveik kas trečias 46-56 metų gyventojas.

Manoma, pralaimėtojų Lietuvoje padaugėjo neišsipildžius gyventojų svajonėms greitai praturtėti. Daugelis žmonių nusivylė reformomis ir todėl laiko save nevykėliais.

Tyrimas parodė, kad Lietuvos gyventojai nepasirengę laisvam

kapitalo bei darbo jėgos judėjimui.

Net 94,2 proc. Lietuvos gyventojų mano, kad pirmiausia darbu turėtų būti aprūpinami nuolatiniai šalies gyventojai, o ne imigrantai. Tai - didžiausias rodiklis Europoje. Lenkijoje šis skaičius yra 90,7 proc., Latvijoje - 74, Estijoje - 47 procentai.

Libiausiai pakantūs imigrantams švedai - tik 11,2 proc. jų mano, kad pirmiausia darbu turi būti aprūpinami vietos gyventojai.

Lietuva pirmąją ir pagal nepasitikėjimą užsienio bendrovėms. Jomis pasitiki tik 17 proc. gyventojų. Šis skaičius, pavyzdžiui, Prancūzijoje, yra 48, o Portugalijoje - 53 procentai.

Mokesčių nemokėjimą pateisina daugiausia Lietuvos gyventojų iš visų Europos Sąjungos šalių ir kandidačių.

Į klausimą, ar galima nemokėti mokesčių, jei yra tokia galimybė, 10 balų turėjo rašyti žmogus, kuris mano, kad taip galima elgtis visada, o vieneta - "niekada". Lietuvos vidurkis - 3,8, Ukrainos - 3,4, Estijos - 3,2, Rusija - 3,1, Latvijos - 2,1.

Gana pakantūs lietuviai yra ir kyšių ėmimui. Tai pateisina net 67 procentai apklaustųjų. Nepakančiausi kyšiams yra danai (92 proc.).

Vairavimą išgėrus labiausiai pateisina Slovakijos gyventojai - 53 proc. Lietuvoje tokių - 76 proc. Griežčiausiai prieš tokį elgesį nusistatė danai (93 proc.) ir lenkai (91 proc.).

Net 56 proc. mano, kad geriausiai Lietuvai tiktų stiprus lyderis, kurio nevaržytų nei parlamentas, nei rinkimai. Šiuo požiūriu lietuvius lenkia tik rumunai, rusai (po 67 proc.) ir latviai (58 proc.). Mažiausiai stipraus lyderio pageidauja kroatai (11 proc.), danai (14 proc.), austrai, vokiečiai (po 16 proc.) ir estai (18 proc.).

Blogiausiai Europoje lietuviai vertina savo šalies politinę sistemą - 30 proc. ją laiko labai bloga. Tik 23 proc. žmonių - mažiausiai žemyne - mano, kad Lietuvoje gerbiama žmogaus teisės. Mažiausias Europoje ir lietuvių pasitikėjimas valstybės tarnautojais - jais pasitiki 21 proc. apklaustųjų. 1990 metais tokių buvo 53 procentai.

Vos 26 proc. Lietuvos žmonių pasitiki policija. Labiausiai ją pasitiki danai - 91 procentas.

Užtat Lietuvos gyventojai yra didesni patriotai nei daugelis kitų europiečių. Net 46 proc. Lietuvos gyventojų eitų ginti

savo šalies, jei kiltų karas. Tuo tarpu, pavyzdžiui, Vokietijoje savo šalį gintų tik 36 proc. žmonių.

Nė vienos Europos šalies gyventojai taip nepasitiki žiniasklaida kaip Lietuvoje. Šio tyrimo duomenimis, žiniasklaida pasitiki 77 proc. mūsų šalies gyventojų. Lietuviai lenkia portugalus (66) ir slovėnus (61).

Vakarų valstybės būdingas kritiškesnis požiūris į žiniasklaidą. Pavyzdžiui, Prancūzijoje ir Vokietijoje žiniasklaida pasitiki 36, Italijoje - 35, Danijoje - 33 proc. gyventojų.

Prieš devynerius metus pagal požiūrį į homoseksualizmą lietuviai buvo nepakančiausi Europoje. Jei homoseksualizmui niekada nepritarantys rašytų 1 balą, o visiškai pateisinantys - 10, Lietuvos gyventojų požiūris į šį reiškinį būtų 1,4 balo.

Šiuo metu Lietuvos gyventojai homoseksualizmui tolerantiškesni (1,9 balo) ir susilygino su Latvija bei Rumunija, bet vis dėlto liko nepakančiausi Europoje.

Pakančiausi homoseksualizmui yra olandai (7,8), danai (6,6), vokiečiai (5,7), čekai (5,5).

Didesnį pakantumą nepanašiams į save rodo ir Lietuvos gyventojų požiūris į kaimynus. Prieš devynerius metus 87 proc. žmonių nenorėjo gyventi homo-

seksualistų kaimynystėje, o dabar nepageidaujantieji tokios kaimynystės sudaro 68 procentus.

Padidėjo pakantumumas ir kaimynams alkoholikams (nuo 92 iki 82 procentų). Lietuvos gyventojai labiausiai nenorėtų kaimynų narkomanų - 87,5 procento. Imigrantų savo kaimynystėje nenorėtų 22,7 proc. mūsų šalies žmonių. 62 proc. Lietuvos gyventojų nenorėtų gyventi kaimynystėje su čigonais, 21 proc. - su žydais.

Požiūrį į toleranciją atskleidžia ir nuomonė, kokias savybes vaikas turėtų įgyti namuose.

Lietuvoje toleranciją kaip svarbią savybę nurodo tik 58 proc. gyventojų. Tuo tarpu, pavyzdžiui, Lenkijoje net 80 proc. žmonių mano, kad toleranciją išugdyti vaikui šeimoje yra svarbu.

Klausiant, kokias savybes vaikas turėtų įgyti namuose, Lietuvos gyventojai pirmiausia nurodo darbštumą (87 proc.), savarankiškumą bei atsakomybės jausmą (77 proc.).

Kaip ir prieš dešimtmetį, geros manieros Lietuvoje vertinamos mažiausiai iš Europos šalių. Kaip ugdytiną savybę jas mini maždaug kas trečias žmogus. Latvijoje geras manieras vertina 72 proc., Estijoje - 78 proc. gyventojų.

BNS

VLADAS BRAZIŪNAS

Vermonto vertikalė,

arba

Žalio vermuto gurkšnis Žaliakalny

Įspūdžiai ir kt.: marginalinis marginys

Pamatyti Jungtines Amerikos Valstijas - nei buvo sena, nei puoselėta svajonė: nebe Baltužio laikai. Tiesiog taip susiklostė, kad būsimas Middlebury koledžas, Vermonte, baigė bakalaurą studijas ir tiesiog būtų buvę nedovanotina tėvams neatvykti į iškilmes, kai jau tokia tvirta tradicija: tėvai tą iškilmingą valandą - būtinai. Tai ir skridom. Iš Vilniaus pro Londoną Bostoną, taip pat ir atgal. Šiek tiek šen ten pasibuvom.

Neturiu jokių rašto Kolumbo ambicijų tą Ameriką atrasti. Vis dėlto, dabar jau ramiau peržvelgiant labai jau margus dienoraštinis užrašus, elektroninius laiškus, vienas kitas ryškesnis įspūdis, viena kita mintis rodosi gal ir pasakytina. Tebūnie.

Juoba kad skridom ne kokion Čikagon, nuo seno visai lietuviškom, dabar jau ir Lietuvos lietuvių kliaurai išbraidžioton. Amerika didžiulė, ir jos šiaurėje, taigi "mūsų" pusėj ir Kanados Quebec'o pašonėj, yra dar ir tokia visai, sakytum, neamerikietiškos išvaizdos bei lėtesnės, ramesnės gyvenamosios Vermonto - Žaliojo kalno - valstija, valstietiška (fermeriška) valstija. Kraštovaizdis čia tarytum Lietuvos, tik akiraty - tikri kalnai, aukšti, bet jau nebejauni, nuapvalėję.

Tiesa, siekdamas išlaikyti kuo daugiau autentikos, buvau priverstas pabalansuoti tarp tos autentikos ir neišvengiamų jos palydovų - vienokių ar kitokių asmeniškumų. Prašau skaitysiančių nepasmerkti.

Iš dienoraštinio užrašų:

13, šeštad. - Jau pradėdu patikėt, kad teks pabūt Vermonte. Žaliakalny. Svetimam? -

ateinu čia kiekvieną rytą pakalbinti didingų kalnų

- kaip tavo vardas?
- Svetimas
- kaip tavo vardas?
- Ne Tavo

Toptelėjo išryt verdant kavą. Vakarais, naktis, rytas - sujaukta ir neišsimeigota. Vingy vaikai vakar klausėsi Andrew Lloyd Webberio "Jėzaus Kristaus superžvaigždės" su visokiomis mūsų žvaigždėmis ir žvaigždutėmis, bet gal ir rimtai: koncerto vyriausiasis dirigentas Vaclovas Augustinas.

17, trečiad. - Vilniaus oro uostas. Neutrali zona. Visokiausi paukščiai rengiasi kirst valstybių sienas. Iš kur tiek rusų? Iš Lietuvos? Su politileno maišais. Su vaikais. Pavargusiais, apsipešusiais, miegančiais. Veža našlaitukus? Labdaringo poilsio ar suvisam? O tie gal patys gabiausi, veikliausi Lietuvos jaunuoliai, vienaip ar kitaip, dažniausiai išlaikę neįmanomai didelius konkursus, atrankas, - nekalbu apie naujaujų verslininkų ar valdininkų vaikelius, studijuojančius užsienio aukštosiose už tėvelių (?) pinigų, - o tie iniciatyvūs, prasimušę patys, dažnai tikrai talentingi jaunuoliai - koks jų likimas? Našlaitukų? Jie išvažiuoja kupini gražiausių norų lavintis, išsilavinę, kad paskiau Lietuvoj... Stop.

Jurgiuk, Jurgiuk, kinkyk, kinkyk, paplak, paplak, važiuok, važiuok, stabdyk, stabdyk, tprrr, tprrr... (Lakštingalų Vermonte,

deja, išgirsti neteks.)

19, penktad. - Koledžo miestas Middlebury po teisybei tik miestelis, bene 8 tūkstančiai gyventojų, taigi vos ne dvigubai mažesnis už Pasvalį, skirtumas - kad čia nieks nestatė komunizmo, taigi ir didelių namų, didžiausi gal triaukščiai.

Užtat va išėjė per pusvalandį radom bent devynias bažnyčias, o pirma tikrai buvom matę dar vieną, katalikų. Šiaip - protestantų, Jėzaus kongregacijos, metodistų, baptistų... "Ties akiračiu smailas mormonų / tabernakulio bokštas nei švirkštas" (Tomas Venclova. *Emigrantė*).

Tas Middlebury nepaprastai švarus, tvarkingas, žalias ir - tai mums, atkakusiems iš visa nudregusios sausros, daro didžiausią įspūdį, - ta chlorofilinė, ta salotinė žaluma labai šviežia, putojanti, skaiti, gaivi. Dar man įspūdis - neišsivaizduojamai tvarkingi ir mandagūs, paslaugūs vairuotojai. Mašinos daugiausia didelės ir galingos, daug tranzitinių krovinių, mat nėra apie Middlebury kokių žiedinių apylankų. Bet per miestelį jos važiuoja gan lėtai, bent jau prieš sankryžas, pėsčiųjų perėjas iš tolo pristabdo, sustoja - beveik prieš kiekvieną sankryžą čia pakabinti ar išpiešti stop ženklai - ir kuo ramiausiai laukia, kiek tikrai reikės, o pėsčiųjų žmogų, net mažinai iš kairės, taigi iš kitos pusės, artėjantį prie gatvės, prie perėjos (ypač!), vairuotojai sveikina pamodami ar tik džiugiai ir drąsinausiai nusišypsodami.

Bevaikščiodami po miestelį, užėjom ir Middlebury koledžo bibliotekon. Čia ir Robert'o Frost'o (lietuviškai jo pavardė irgi būtų graži - *Šaltis, Speigas*) atminimo kambarys: seni daiktai, kreslas, senos knygos, užrašai, laiškai - jo paties ir D.H.Thoreau. Šitas didis poetas, R.Frost'as, pasirodo, dešimtmečius profesoriavęs Middlebury koledžo kalbų mokykloje, dalyvaudavęs rašytojų konferencijose: jos per vasaras vyksta taip pat koledže. Bet jau kitą vietą (ir kalbų mokykla toj kitoj vietoj), ten dar būsim.

(bus daugiau)

Sveikatos kertė

Sveikata ir dieta

(pradžia praeitame nr.)

Neretas net velniui sielą parduodavęs, kad tik galėtų būti jaunas ir gražus. Ne taip seniai būdavo leidžiami žmogaus augimo hormonai, kurių kiekis senstančio žmogaus organizme sparčiai mažėja. Tai padėdavo sustiprinti raumenis, tirpindavo riebalų sluoksnį, oda darydavosi elastingesnė. Atrodo – viskas puiku. Bet... Pacientai kentėdavo nuo pašalinių poveikių, nustojo vartoti hormonus, senėjimo procesas pagreitėdavo.

Kad išliktum jaunu, reikia tokiu jaustis. Reikia prisiminti, kaip stačia galva puldavai į kvailiausias avantiūras, kai galėdavai visą naktį šokti, o paskui lyg niekur nieko po kelių valandų miego visiškai žvalus sėdėti darbe. Su amžium reikia skaitytis, bet jokių būdų negalima sustoti vienoje vietoje ir apkerpėti. Ką daryti?

Imkis ko nors naujo. Nesvarbu, kokio tu amžiaus, neat-sisakyk veiklos. Sustojęs iš karto tapsi niekam nebeįdomus ir nereikalingas. Įdomi veikla padeda būti aktyvesniam ir sustiprina pasitikėjimą savo jėgomis.

Nebijok prašyti pagalbos. Prašymas padėti dar nerodo, kad esi silpnas. Nuolatinis stresas labai silpnina organizmo atsparumą. Mylintys žmonės niekada neatsisakys padėti. Jų parama ir supratimas leis atsikratyti įtampos. Gali pradėti bendrauti su žmonėmis, turinčiais tokių pačių bėdų kaip ir tu. Diskusijos, savitarpio supratimas padarys savo. Grupinė terapija prailgina gyvenimą.

Kalbėk apie savo jausmus. Nesistenk laikyti visko savyje vien tik todėl, kad bijai įskaudinti sau artimus žmones. Neatsiverdamas tu dar labiau juos skaudini. Gali pradėti rašyti dienoraštį. Tai tikrai nėra vien tik paauglių mergaičių darbas. Turi išmokyti būti atviru pačiam sau. Turi nebijoti, kad kas nors kada nors visa tai perskaitys. Rašyk apie viską: ir gera, ir bloga. Vėliau tai padės prisiminti maloniausias ir geriausias gyvenimo akimirkas, klaidas ir jų taisymo kelius. Geriausia rašyti vienu ir tuo pačiu metu. Žinoma, jei rašyti nesinori – neprivalai. Tai tavo gyvenimas ir su juo gali elgtis kaip nori. Mokslininkai įrodė, kad pradėjus rašyti dienoraštį, po maždaug keturių dienų yra pasijaučiama geriau. Be to, žmonės išliejantys savo emocijas nors popieriaus lape, rečiau serga.

Sportuok. Sportuojant smegenis pasiekia daugiau kraujo, o kartu ir deguonies. Kiekvieną dieną reikėtų bent 45 minutes pasivaikščioti, kad padidinti atsparumą įvairioms ligoms. Be to, sportas stiprina imuninę sistemą, padeda gražiai atrodyti.

Galvok apie taisyklingą laikyseną. Susikūpinimas ne tik sendina, bet ir gali sąlygoti stiprų nugaros skausmą. Gydytojams neradus jokių pakitimų skaudamoje vietoje, neverta gulinėti lovoje ir bandyti apgauti skausmą. Aktyvus darbas ar poilsis tam tikrai pagelbės. Svarbiausia – nepersitempti ir neužmiršti taisyklingos laikysenos.

Dr. Raimundas Berkmanas

Sriubos

Baltųjų pupelių sriuba

200 g baltųjų pupelių,
1,5 l šalto virinto vandens,
1 žalias ir raudonas saldusis pipiras,
1 ryšulėlis žalumynų,
1 didelė bulvė,
1 didelė morka,
1 svogūnas,
1/2 šaukštelio druskos,
2 pomidorai,
100 g raumenuotų lašinukų,
2 šaukštai kapotų petražolių,
ant peilio galo baltųjų pipirų.

Pupelės nuplaunamos dubenyje, perrenkamos, nuvarvinamos, užpilamos šaltu virintu vandeniu ir brinkinamos 12 valandų. Išbrinkusios pupelės užvirinamos tame pačiame vandenyje ir nugriebiamos putas. Žalumynų ryšulėlis kruopščiai nuplaunamas, keliskart nupurtomas, smulkiai supjaustomas ir suberiamas į puodą su pupelėmis. Uždengus dangčiu, verda-

ma apie valandą. Bulvė ir morka nuskutamos, svogūnas nupamas ir viskas supjaustoma kubeliais. Saldieji pipirai, išėmus sėklas ir pertvaras, supjaustomi šiaudeliais. Visos susmulkintos daržovės suberiamos į puodą su pupelėmis. Sriuba dar 15 minučių pavardama, o paskui pagardinama prieskoniais. Pomidorai nuplikomi, nuplunami, susmulkinami kubeliais ir sudedami į sriubą. Lašinukai susmulkinami, pakepinami sausėje keptuvėje ir sudedami į sriubą. Į stalą duodama apibarsčius petražolėmis.

Cukinių sriuba su vištos krūtinėlėmis

800 g cukinių,
4 nedideli svogūnėliai,
4 šaukštai aliejaus,
3/4 l paukštiesios sultinio,
1/2 šaukštelio druskos,
1-2 šaukšt. saldžių pipirų,
300 g vištos krūtinėlių,
4 šaukštai grietinės,
2 šaukšt. kapotų šalavijų lapelių.

Du trečdaliai cukinių (apie 500 g) plonai nulupama ir supjaustoma kubeliais, o likusios cukinijos nuplaunamos ir nušluostomos. Svogūnėliai nuplunami ir supjaustomi. Tada dideliame puode įkaitinama pusė aliejaus. Suberti svogūnai ke-

skaidrūs. Suberiamos kubeliais supjaustytos cukinijos, supilamas paukštiesios sultinys ir uždengus pavardama maždaug 15 minučių. Tada sriuba pertirinama per sietelį, suberiama druska ir saldieji pipirai. Atidėtosios cukinijos nelupamos; jos gražiai supjaustomos plonais režiukais, suberiamos į sriubą ir kokias 5 minutes pakaitinamos. Krūtinėlės supjaustoma kubikais. Likęs aliejus įkaitinamas, sudedama vištiena ir 5 minutes pakepinama. Paskui mėsyte suverčiama į sriubą. Sudedama grietinė, gerai išmaišoma ir apibarstoma kapotais šalavijais.

Anglų kalbos pamokėlės

Die of - mirti dėl

One dies of an illness, hunger, grief, the other for ones' country.
What did he die of? He died of heart attack.

Reply to - atsakyti į

What did he reply to your challenge?
He failed to reply to a question.

Be ashamed of - gėdytis

You should be ashamed of yourself for telling such lies.
He felt ashamed of having done so little work.

Belong to - priklausyti kam nors

These books belong to my father.
Who does it belong to?

Picasso paveikslas aukcione parduotas už rekordinę sumą

Pablo Picasso paveikslas "Moteris su kryžiuotomis rankomis" aukcione "Christie's" lapkričio 8 d. parduotas už rekordinę 55,6 mln. dolerių sumą, kuri pradinę kainą viršijo du kartus. "Moteris su kryžiuotomis rankomis" tapo brangiausiu P. Picasso darbu ir penktuoju pagal brangumą paveikslu istorijoje. Iki šiol brangiausias P. Picasso paveikslas buvo "Pjeretos vestuvės", kuris 1989 m. Paryžiuje nupirtas už 51,671,920 JAV dolerių.

Omnitel Laikas

Piramidžių statytojus įkvėpė škotai?

Egipto piramidžių statybą įkvėpė ir ją sugalvojo škotai, teigia Bradford Universiteto profesorius Robert Laum.

Orknay statybininkai tūkstantmečiu anksčiau nei egiptiečiai pradėjo statyti sudėtingos architektūros pastatus. Profesorius R. Laum spėja, kad egiptiečiai išgirdo apie Europoje paplitusius nepaprastus pastatus ir sumanė pasiskolinti idėją.

3800 metais prieš mūsų erą Orknay statybininkai pradėjo naudoti unikalią techniką. Pasak Bradford Universiteto profesoriaus, statybos technika stulbinanti. Tačiau, nors būdami labai protingi, senovės škotai neturėjo rašmenų, todėl apie juos žinių beveik neišlikę.

Statybininkai, norėdami pastatyti simetrišką pastatą, rėmėsi saulės ir žvaigždžių judėjimu. O tai, R. Laum manymu, įrodo, kad senovės škotai žinojo, kad Žemė apvali ir juda aplink Saulę.

AP

Neparuošiau pamokų – nuleisiu padangas!

Prancūzas moksleivis sugadino savo mokyklos autobusą, nes nebuvo paruošęs anglų kalbos namų darbų ir nenorėjo to pasakyti savo mokytojui. Jis su draugais tiesiog nuleido autobuso padangas. Jei mašina su vaikais būtų pradėjusi važiuoti, pasekmės galėjo būti baisios, nes mokykla yra kalnuose.

Vienuolikametis prancūzas visą naktį žaidė kompiuterinius žaidimus, užuot ruošęs pamokas. Dabar už tai jis stois prieš teisumą, nes, pradurdamas padangas, jis rizikavo net 37 vaikų gyvybėmis.

Jo tėvas išreiškė viltį, kad po šio įvykio jis daugiau dėmesio skirs anglų kalbai negu kompiuteriniams žaidimams.

NewsUSA

Mokslo naujienos

Vienas prancūzų tinklapis pasidomėjo savo skaitytojų gyvenimo būdu ir uždavė jiems klausimą: kam skiriate savo laiką po darbo? Į jį atsakė 1794 žmonės. Atsakymai pasiskirstė taip: sportuojau, renkuosi aktyvų poilsį – 29%, sėdžiu namuose prie kompiuterio – 28%, linksminuosi klube su draugais – 17%, namuose žiūriu TV, bendrauju su šeima – 14%, po darbo nelieta laisvo laiko – 5%, kiti atsakymai – 4%. Tarp "kitų atsakymų" buvo ir tokių: "esu užgėręs", "užsiimu seksu", "išpažįstu ir tarnauju Jehovai", "ieškau darbo", "gyvenu Argentinoje" (atsakymai neredaguoti). Taigi daugelis žmonių laisvą laiką skiria meilei arba išgertuvėms. Pirmoji vieta paskirta dviem atsakymams: laisvą laiką po vieno darbo aš praleidžiu kitame darbe; galvoju.

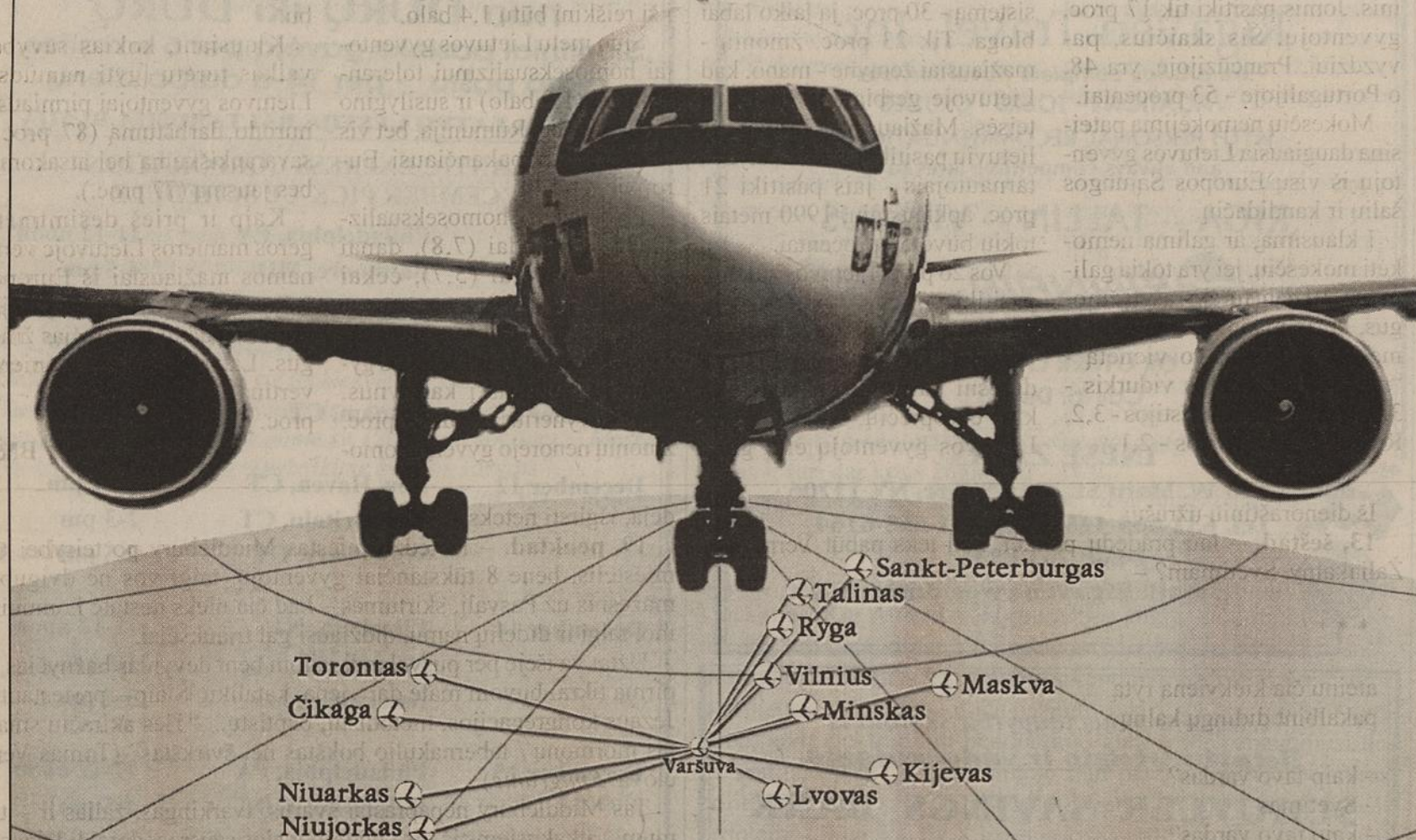
Greitai Kinija gali tapti trečiaja šalimi pasaulyje kartu su JAV ir Sovietų Sąjunga, dabar Rusija, paleidžianti žmogaus pilotuojamą kosminį laivą. Nuo 1960-ųjų Jurijaus Gagarino skrydžio, nė viena šalis neturėjo galimybės įsiterpti į Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos kosmines lenktynes, tačiau dabar, pasibaigus šaltajam karui, Kinija nutarė tai padaryti. Kinai patys kuria ir leidžia savo palydovus, daugiausiai telekomunikacinius, į kosmosą. Pernai vyko eksperimentinis skrydis su žmogumi, kuris pavyko; todėl kinai viliasi, kad pirmasis Kinijos Liaudies Respublikos kosmonautas pakils į kosmosą artimiausiu metu, nors tikslios datos neatskleidė. Kol kas dar reikia atlikti nemažai tyrimų ir parengiamųjų darbų. Beje, dar pernai Kinija pareiškė apie galimybę turėti net savo kosminę stotį. Šis projektas turėtų būti vykdomas keturiais etapais, iš kurių pirmas – žmogaus išvedimas į kosmosą. Netrukus galima tikėtis, kad tarptautinė astronautų igulą sudarys ne tik rusai ir amerikiečiai, bet ir kinai.

Mokslininkai atrado tris naujas pelinių lemūrų rūšis. Madagaskaro salos miškuose randama vis dar neatrastų gyvūnų rūšių. Mažiausias pasaulyje primatas yra išties mažutis. Ilgis nuo galvos iki uodegos galo (beje, uodega ilgesnė negu kūnas) tik 26 centimetrai. Svoris – 50-90 gramų. Madagaskare randama per 40 lemūrų rūšių, todėl mokslininkams reikėjo atlikti genetinius testus, kad įsitikintų, jog atrado visiškai naujas rūšis, o ne jau žinomų rūšių mutantus. "Šiais laikais neįtikėtina retas atvejis yra naujos gyvūnų rūšies atradimas, o mes atradome iš karto tris," – džiaugėsi mokslininkas Stephen Goodman iš Chicagos Gamtos universiteto.

Ilgiausias intervalas – 84 dienos – tarp būsimojos motinos mirties ir vaiko gimimo užregistruotas Vengrijoje 1983 metais. Klinikinė motinos mirtis konstatuota balandžio mėnesį, tačiau jos gyvybinės funkcijos dirbtinai buvo palaikomos iki liepos 5 dienos, kol gimė mergaitė.

Astronomai nustatė tiksliai mūsų galaktikos centre esančios didžiulės juodosios skylės vietą. Iki šiol manyta, kad ši masyvi juodoji skylė, laikoma Paukščių Tako galaktikos centru, yra kažkur netoli stipriausio visame danguje radijo bangų šaltinio Šaulio A.

Gimtinė Kelionė Kišenė | artesnė greitesnė pilnesnė

LOT skrydžiai žymiai priartino Centrinę ir Rytų Europą.
Naujas tvarkaraštis įgalina keliauti greičiau ir maloniau.
Persėdimas - tarsi lengva mankšta kojoms.

Kainos - pačios žemiausios, taigi, skrisdami LOT, nenuskriausite savo pinigines.

Lenkijos Avialinija LOT nuskraidins jus ten, kur reikia, be to, aptarnaus aukščiausiu lygiu. Neveltui jau eilę metų LOT pelno geriausios Centrinės ir Rytų Europos avialinijos vardą. Mes garsėjame mandagiomis stiuardesėmis, svetingumu, kokybišku aptarnavimu ir nepralenkiamą virtuvę. Naujausi, moderniausi lėktuvai iš Niujorko, Niuarco, Čikagos*, Toronto nuskraidins jus tiesiai į Varšuvą. Lengvas, malonus persėdimas šiuolaikiniame Varšuvos aerouoste, ir... po lėktuvo sparnais jau matosi Vilniaus bokštai.

Su LOT - ir arčiau, ir pigiau.

*LOT bendrauja su American Airlines, taigi, galite patogiai susisiekti su dar 14 JAV miestų.

Skambinkite mums arba savo kelionių agentūrai, o taip pat aplankykite mūsų internetinę svetainę: www.lot.com

POLISH AIRLINES

LOT

Informacija ir rezervacijos:

1-800-223-0593

LOT
TICKETSONLINE®
www.lot.com

Šlaitytojai rašo "Darbininkui"

Nedera puošti svetimomis plunksnomis

Šiame krašte gyvenantieji, o taip pat ir iš Lietuvos atvykę menininkai, atlikę koncertą prie Carnegie Hall esančios Weill Recital Hall, vėliau ima skardintis koncertavę Carnegie Hall (salėje). Vaje, vaje, kaip toli nuo tikrovės!

Carnegie Hall New York, turinti 2800 vietų, yra viena iš pačių garsiausių ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje koncertinių salių. Čia koncertuoja geriausi simfoniniai bei kameriniai orkestrai, aukšta muzikinį pripažinimą įsigiję dainininkai, instrumentalistai, dirigentai. Tos salės vieno vakaro nuoma - apie 30,000 dolerių.

Tuo tarpu Weill Recital salėje randasi tik 327 vietos. Kaip iš jos vardo matyti, ta salė yra skirta mažesnio masto ir ribotų išteklių rečitaliams.

Menininkus, pasipuošusius "svetimomis plunksnomis" ir neužtarnautą garbę, kartais paskatiname ir mes patys. Štai kad ir savaitraštyje "Darbininkas" Nr. 43. Ten inicialais GK prisidengęs autorius (ar autorė?), straipsnį pavadinęs "Carnegie Hall vėl koncertavo lietuviai" (mano išryškinta - p.p.), rašo apie atvykusių iš Lietuvos smuikininko Vilhelmo Čepinskio ir pianistės Guodos Gedvilaitės koncertą, įvykusį gegužės 27 d. (Stebėtina, kad koncertas įvykęs prieš pusšesio mėnesio, jo atgarsiai "Darbininke" pasirodė tik dabar!) Straipsnio autorius, pamiršęs straipsnio antgalvę, rašo: "Weill Recital Hall yra labai graži, jauki ir elegantiška salė su puikia akustika. Salė buvo beveik pilna - 275 žmonės". Taigi, "lietuviai Carnegie Hall" nekoncertavo.

Panašių apie menininkus, "koncertavusius" Carnegie Hall, mūsų (iševijos) spaudoje yra buvę ir daugiau.

p. palys

Klaipėdos gaisrinė - moderniausia Lietuvoje

Rekonstruotas uostamiesčio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos kompleksas tapo moderniausia Lietuvoje, čia sudarytos geriausios sąlygos dirbti. Klaipėdos ugniagesiai išsikūrę šalia Martyno Mažvydo skulptūrų parko, komplekse, pastatytame 1966 metais pagal tipinį sovietinį projektą. Po 8 mln. litus kainavusios rekonstrukcijos gaisrininkai turi naujus garažus, didesnes patalpas technikos remontui, didesnę administracijos pastatą, poilsio kambariai atrodo kaip viešbučio kambariai, įrengtos drabužinės,

dušai, valgykla. Patogiausia privažiavimą į gaisravitę galima greitai susirasti modernioje miesto schemeje. Rekonstrukcijos projektą atliko privati bendrovė "Klaipėdos komprojektas", o rekonstravo viena iš dešimties konkurso dalyvių "Klaipėdos apdaila". Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas įkurtų proga Klaipėdos gaisrininkams įteikė raktelius nuo naujo gaisrinio automobilio "Renault", kuris kainavo 550 tūkst. litų.

Lietuvos rytas

"Marzotto" plečia veiklą Kaune

Žinoma Italijos lino verpalų įmonė "Lificio e Canapificio Nazionale" nusprendė Kaune steigti naują fabriką. Bendrovė "Lificio e Canapificio Nazionale" priklauso Italijos "Marzotto" grupei. Pavasarį ši grupė įsigijo Kauno tekstilės gamyklą "Liteksas". Naujasis linų verpalų fabrikas bus steigiamas taip pat "Liteks" teritorijoje. Kauniečiai italams parduos arba išnuomos maždaug penktadalį tu-

rimų gamybos patalpų. "Lificio e Canapificio Nazionale", valdanti 25% Europos rinkos, visame pasaulyje garsėja itin plonų verpalų gamyba. Naujasis fabrikas Kaune turėtų pradėti veikti 2001 metų pabaigoje. "Litekse" taip pat vyksta rekonstrukcija, tačiau gamyba nenutraukta. Per dvejus metus italai iš viso ketina investuoti apie 40 mln. litų.

Lietuvos rytas

Ar nepritrūks duonos Lietuvoje?

Šiemet Lietuvos malūnai iš žemdirbių supirko tik 30 tūkst. tonų duoninių grūdų. Apie 13 tūkst. tonų rugių dar sukaupia Valstybinės žemės ūkio ir maisto produktų reguliavimo agentūros sandėliuose. Tokio kiekio rugių kombinuotųjų pašarų įmonėms ir kepykloms neužteks nė 3 mėnesiams. Todėl antra tiek duonai tinkamų rugių teks įsi-

vežti iš užsienio. Beje, rugiai užsienio rinkoje šiemet yra gana brangūs. Įvertinus transportavimo išlaidas ir 20% maito mokesčių, reikėtų už toną grūdų mokėti apie 480 litų. Tad jei dabar už toną rugių malūnai žemdirbiams pasiūlytų nors 400-420 litų, niekas jų nelaikytų sandėliuose iki pavasario.

Valstiečių laikraštis

JONAS BASANAČIUS - moderniosios Lietuvos kūrėjas

(atkelta iš 3 psl.)

palydovu grįžo į Lietuvą surinkę 22,330\$ ir 47 ct.

1914 metų pradžioje Basanavičius ištiko nelaimę: jis du kartus vos neužduso, kai naktį jam miegant daug smalkių prisirinko kambaryje.

Ir štai Basanavičiaus svajonės ir sumanymai pradėjo įsikūnyti. Vasario 16 d., kada visiems 20 Lietuvos Tarybos nariams susitarus, nuspręsta tapo paskelbti Lietuvos nepriklausomybę.

Iki pat paskutinės savo gyvenimo dienos Basanavičius rašė ir tvarkė L.D.D.-jos archyvą ir muziejų.

Už nuopelnus Lietuvai, Lietuvos valdžia dr. J. Basanavičiui paskyrė pensiją, V. D. Universitetas išrinko jį savo garbės nariu ir profesoriumi, karo ligoninę, kurioje jis gydytės, paskyrė jį jo vardu ir daugelis miestų pasipuošė jo paminklais

bei biustais ir jo vardu pavadinu daug gatvių, aikščių, parkų ir įvairių pastatų.

Kaip ir kiek jis kentėjo okupantų lenkų persekiojimus, mums nėra žinoma, nes jis niekam nesiskundė, o jo paties autobiografijos yra parašyta tikrai iki 1922 m.

1927 m. vasario 16 d., kada visa Lietuva džiaugsmingai šventė devintąją Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, 18 val. 50 min. dr. J. Basanavičius mirė. Lietuvoje buvo paskelbtas penkių dienų gedulas. Laidotuvės įvyko vasario 21 d. iš Bazilikos, Vilniaus gatvėmis į Rasų kapines.

Prisiminus visus dr. J. Basanavičiaus nuveiktus darbus, tenka pabrėžti, kad su jo mirtimi Lietuva neteko vieno Didžiausio Lietuvos.

Vilniaus ilgėjos, Vilnių mylėjo, Vilniuje dirbo ir Vilniuje mirė ir ilsisi.

Naujas projektas

Lietuvos kaimų bendruomenėms

Pašiaušės bibliotekos vedėja Laima Dockevičienė rūpinasi projektu "Kaimo bendruomenių tinklo stiprinimas". Šiame projekte dalyvauja Pašiaušės, Mockaičių, Kerkasių bei Pociūnėlių ir Skėmių iš Radviliškio rajono bendruomenės. Projektą remia BAPP (Baltijos ir Amerikos partnerystės programa), buvęs Seimo narys ir finansų ministras Vytautas Dudėnas, Didžiosios Britanijos organizacija "Galinga informacija", rajono savivaldybė

ir Žemės ūkio rūmai. Projektui įgyvendinti reikia 10 tūkst. litų. Vytautas Dudėnas skyrė 1100 litų spausdintuvui įsigyti. Planuojama pirkti kompiuterį, kuriame būtų kaupiamos žinios apie kiekvieną bendruomenę. Projekto vykdytojai stengiasi įtraukti visas suinteresuotas institucijas bei kaimo bendruomenes. Tai padės spręsti vietos socialines problemas, įgalins plėtoti smulkųjį ir vidutinį verslą.

Šiaulių kraštas

2000 žiemą visi keliai veda į

VILNIŲ

Pigiausios skrydžių kainos

Finnair ir kitomis oro linijomis iš

New Yorko Chicago

Floridos Clevelando

Detroito Bostono

Los Angeles ir kitų miestų

* Mašinų rezervacijos

* Viešbučiai

* 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

--- Prašykite mūsų brošiūros ---

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

e-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, BALTARUSIJA, RUSIJA

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
DECEMBER PICK-UP SCHEDULE

December 1	Philadelphia, PA Baltimore, MD	11-12 noon 4-5 pm
December 2	Brooklyn, NY	12-1 pm
December 5	Putnam, CT	1-2 pm
December 12	New Haven, CT New Britain, CT Waterbury, CT	12-1 pm 2-3 pm 4-5 pm
December 14	Elizabeth, NJ Kearny, NJ Paterson, NJ	11-12 noon 1-2 pm 3-4 pm
December 15	Philadelphia, PA Baltimore, MD	11-12 noon 4-5 pm
December 16	Brooklyn, NY	12-1 pm

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$499 r.t.

One way to Vilnius \$325

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

7 DIENOS
IR JŪSŲ AIR CARGO
SIUNTINIAI LIETUVOJE!
Telp pat slunčiame laivų asmenines ir
komercines siuntas po visą pasaulį
BALTIA EXPRESS
1-800-772-7624 • 1-800-262-3797
Platiname telefono kortelės skambinti į Lietuvą už 8 centus

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

● SIUNTINIŲ AGENTŪRA "VILTIS" PRANEŠA, kad konteineriai su jūsų šventinėmis dovanomis jau išsiųsti į Lietuvą. Jūsų giminėms, draugams ir pažįstamiems šios dovanos suteiks daug džiaugsmo per Šv. Kalėdas. Gruodžio mėnesį konteineris nebus siunčiamas.

● JEIGU NESPĖJOTE paruošti siuntinio, nenusiminkite. Galite pasiųsti dovanėlę Kalėdų proga pini-gais. Pinigai bus pristatyti asmeniškai kartu su laišku arba kalėdine kortele. Galite įdėti ir kelias nuotraukas. Pinigus reikia pristatyti skubiam persiuntimui į "Vilties" įstaigą iki lapkričio pabaigos. Papildomos informacijos prašome skambinti telefonu: 617-269-4455.

● BESIDOMINTIEMS siuntinių persiuntimu ar kraustymusi iš Lietuvos į Ameriką. Sekantis konteineris iš Lietuvos į Ameriką planuojamas 2001 metų sausio viduryje. Informaciją galite gauti "Vilties" įstaigoje telefonu 617-269-4455.

● APIE KALĖDINIŲ IŠPARDAVIMĄ parduotuvėje Amberland bus paskelbta artimiausiu laiku.

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services
VACATIONS - TOURS - CRUISES

WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

with

LUFTHANSA - SAS

OR OTHER CARRIERS

"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-kerių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant:

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilių

* ATM naują mašiną ir kortelės

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Chicagos "Lituanicos" futbolininkai pirmenybes užbaigė pergale, nepatyrę nė vieno pralaimėjimo

Spalio mėn. paskutinį sekmadienį "Lituanicos" vyrai iš prie Visconsin valstijos sienos esančios "Serbian" centro aikštės parsivežė tris taškus, kas "Lituanicai" atnešė 1-ąją vietą 2000-2001 m. "Metro" lygos I diviziono rudens rato pirmenybėse.

Lietuvių ekipa devintose pirmenybių rungtynėse įveikė lenkų "Centrum Sport" vienuolikę (buvusią "Cracovia") 2:1 ir rudens sezono nepatyrė nė vieno pralaimėjimo. Mūsiškiai šventę pergalę septyniuose susitikimuose ir du kartus sužaidę lygybomis. Jų laimikis - 23 taškai.

Rungtynės prieš lenkus buvo vienos iš sunkiausių šį sezoną (nors ir prieš "Spartą" nebuvo lengva). Ypač kuomet mūsiškiai prisiėjo žaisti po klubo 50-mečio pokylio šeštadienio vakare, užsitęsusių iki sekmadienio paryčių. Todėl kai kuriems žaidėjams pritrūko ištvermės, nors jie stengėsi to neparodyti.

Smagu, kad į tolimą aikštę atvyko 14 "Lituanicos" žaidėjų ir buvo galima daryti keitimus. Pirmą įvartį pasiekė lenkai, o Rytis Kavaliauskas kiek vėliau pasėkmę išlygino. Tačiau antrame kėlinyje lenkai sugalvojo žūbtūb laimėti ir pradėjo "Lituanicos" vyrus intensyviai spausinti. Mūsiškiai teko iš visų jėgų

gintis. Tai palyginti mūsiškiai sekėsi, nors šiek tiek padėjo ir laimė.

Tačiau iki rungtynių pabaigos likus maždaug 25 min. "Lituanicai" ištiko dar viena nesėkmė, kuomet teisėjas geriausiai įvartį mušė Laimonui Bytautui parodė raudoną kortelę. Likus dešimtyje, dar buvo sunkiau atlaikyti lenkų spaudimą.

Tačiau varžovai nieko gero negalėjo sugalvoti ir padaryti, o mūsiškiai prieš pat rungtynių pabaigą sukūrė vieną ataką prie lenkų vartų. Kuomet lenkai ne-

leistinai baudos aikštėje paragrėmė mūsų Liną Jakovlevą, teisėjas (gal norėdamas atitaisyti klaidą, kurią padarė iš aikštės pašalinant L. Bytautą?) lietuvių naudai priteisė 11 metrų baudinį. Jį gražiai įmušė tas pats Linas ir persvėrė rezultatą 2:1 "Lituanicos" naudai.

Kuomet buvo sušvilpta rungtynių pabaiga, mūsų žaidėjų, vadovų ir negausaus lietuvių sirgalių būrio veiduose švytėjo neslepiamas džiaugsmas.

Dabar "Lituanicos" vyrų vienuolikės laukia maždaug dviejų mėnesių poilsis. Tada sausio mėnesio pirmąjį sekmadienį jie pradės rungtyniauti "Indoor Soccer" (salės futbolo) pirmenybėse. Jose, kaip ir anksčiau, lietuviai žais aukščiausioje (ma-

žor) grupėje. Atrodo, kad ir pirmenybėse lauke mūsiškiai irgi taikosi į "major" lygos komandų tarpą. Aukščiausiąją lygą patenka dvi geriausios pirmosios lygos komandos.

Smagu pažymėti, kad į "Lituanicos" vyrų vienuolikės eiles vis įsijungia nauji, gana perspektyvūs žaidėjai, neseniai atvykę iš Lietuvos. Tik jų dėka ir galima sukomplektuoti komandą, kuri būtų pajėgi varžytis "major" divizijoje. Nes ten žaidžiančios ekipos jau demonstruoja gerą futbolą. Reikia džiaugtis, jog lietuvių komandos trenerių tarpą atėjo profesionalus treneris iš Lietuvos Gediminas Jermalavičius, kuris irgi mūsiškiai labai reikalingas.

E. Šulaitis

Chicagos "Lituanicos" futbolininkai, vadovai ir būrelis sirgalių spalio 29 d. po paskutinių futbolo pirmenybių rungtynių prieš lenkų "Centrum Sport" ekipą, kuri buvo įveikta 2:1

Boston, MA

Pagalba Lietuvos vaikams

Bostono Lithuanian Children's Relief Inc. - "Lietuvos vaikų globa" spalio 1 d. paminėjo 10-ties metų sukaktį nuo šios organizacijos įkūrimo. 1990 m. mažą grupelę žmonių - sesė CTC Elenytė Ivanauskas, Daiva Veitaitė-Neidhardt, Tomas Ašmantas, Romas Veitas, Reda Veitas, Irena Veitas, Danutė Wolosenko, Birutė Skabaišis, Romas Stuopis, Ann Statkus - susibūrė į organizaciją, kurią pavadino "Lithuanian Children's Relief". Ši grupė žmonių yra šios organizacijos branduolys, jau 10 metų nenuilstamai besidarbuojas Lietuvos vaikų labui. Jie didžiausią dėmesį skyrė vaikams, kadangi atsikuriančiai valstybei ši pagalba labai reikalinga. Lietuvos finansinė būklė sunki ir valstybė nepajėgi paremti tiek, kiek reikėtų tos paramos beglobiams vaikams, vaikų namams, ligoninėms.

Romas Veitas apžvelgė 10-ties metų nuveiktą darbą. Jis priminė susirinkusiems, kad Lietuva dar ilgai gyds žaizdas, padarytas Sovietinės okupacijos metais. Žala padaryta baisi ir darbas didelis, bet šių nepaprastai pasiaukojančių Lietuvai žmonių triūsą dėka į Lietuvą jau iškeliavo 115-toji siunta. Jis padėkojo visiems susirinkusiems, kurie prisidėjo lėšomis ir įdėtu darbu renkant, pakuojant siuntas, visiems į tą pagalbą atsiliesusiems. Padėkos žodžiai LCR organizacijos branduoliui, jų vadovams. Visų pirma tai Daiva Veitas-Neidhardt, prezidentė, atliekanti itin didelę darbo dalį, aukojanti daug savo laiko. Ji ne kartą lankėsi Lietuvoje, domėjosi kaip ta pagalba pasiekia adresatą, ar sąžiningai dalijama ir ko labiausiai reikia Lietuvos vaikams.

Daug gražių žodžių buvo pasakyta apie mūsų sesę Elenytę Ivanauskas, organizacijos viceprezidentę. Kaip išsireiškė Romas Veitas, "ji per visas sienas ir duris praeina". Kiek daug brangaus laiko ji šiam darbui aukoja ir su kokia meile ir rūpesčiu ji tai atlieka, įtraukdama visą sa-

vo šeimą, artimuosius ir draugus.

Tomas Ašmantas, išdininkas, atlieka labai svarbų išdininko darbą, tvarkydamas visus finansus. Taigi irgi nepaprastai svarbus darbo baras.

Šių žmonių darbo dėka buvo gauta didelė pagalba iš USAID (United States Agency for International Development). Ši Amerikos organizacija apmoka

Telšių ligoninei parūpinta medicininė įranga, Rokiškio ligoninės gimdymo skyriui - kūdikių inkubatorius.

Senelių namams parūpintos vaikštynės, Kūdikų namams buvo išsiųsta daug kūdikių maišto, vystyklų, keletas skalbimo mašinų ir džiovintuvų.

Vaikų namai yra gavę daug aprangos, žaislų, sportinių priemonių, apavų ir t.t.

Prieš rugsėjo pirmąją buvo išsiųsta didelė siunta Lietuvos internatams - įvairių mokslo priemonių. (Internatuose mokosi

Wordchester, MA, kunigų ansamblio koncertas, atnešęs nemažą pelną, vargonų koncertai.

Organizuoti įvairūs sportiniai turnyrai: krepšinio turnyras, golfo turnyras, kurį organizuoja Ed Shakalis ir Kęstutis Banaitis.

Įvyko lietuvių liaudies šokių "Sambūrio" festivaliai-koncertai, šv. Kazimiero mokyklos vaikų choro koncertai. Motinos dienos proga vyko gėlių išpardavimas, pašto ženklų išpardavimas, atviručių išpardavimas, blynų balius, loterijos platin-

Iš k. į deš.: Romas Veitas, sesė Elenytė Ivanauskas ir Daiva Veitaitė-Neidhardt

R. Miksen nuotr.

siuntinių persiuntimą į Lietuvą, o tai dideli pinigai. Jau yra suteikta 300,000 dol. pagalba.

Buvo padėkota Vyčių organizacijai, iš kurios irgi nuolatos susilaukiama didelės paramos.

Romas Veitas supažindino susirinkusius konkrečiau, kokia pagalba buvo suteikta per tuos 10 metų Lietuvos vaikams. Tai medicininė pagalba - atliktos 29 operacijos vaikams su veido deformacija. Šiomet buvo suteikta pagalba A ir O Leverių dvytnukams, kurie nuo gimimo nematė. Abiem berniukams atliktos akių operacijos Bostone. Už kelionę ir gydymą LCR organizacijai išskyrė 17,000 dol.

Nemažas skaičius lovų parūpinta vaikų ligoninėms, skiepams nuo užkrečiamųjų ligų, vaisiams nuo tuberkuliozės (vaikų dozės).

vyresnių klasių moksleiviai - našlaičiai, arba iš asocialių šeimų, arba nepajėgiančių namuose išlaikyti - skurstančių šeimų).

Matome, kokia tai didelė ir įvairi pagalba. Žmonės, kurie tuo užsiima, žino Lietuvos problemas ir stengiasi padėti, kad jų parama pasiektų tuos, kur ji labiausiai reikalinga. Siuntos keliauja į seniūnijas ir pasiekia tolimiausius Lietuvos kampelius: Skuodą, Kuršėnus, Druskininkus, Varėną, Prienų ir daugelį kitų vietovių.

Per tuos metus surinkta 400,000 dol. aukų. Kaip tos lėšos surenkamos? Atsakymas: tai taip pat šių žmonių išmonės ir geros organizacijos dėka.

Buvo labdarai organizuoti keli koncertai - Marytės Bizinaskaitės ir Veronikos Cote koncertai Maironio parke,

mas ir dar daug kitų priemonių.

LCR nariai keliauja į muges Putname ir Kennebunkporte. Ten organizuoja išpardavimą lietuviškos literatūros, marškinėlių su lietuviškais užrašais, rankdarbių, tautodailės dirbinių.

Jonathan Philips ir Algis Kalvaitis surenka LCR organizacijai lėšų dalyvaudami Bostono maratone. Šie įvairūs renginiai atneša pelno ir papildo LCR organizacijos kasą. Iš tokios įvairiapusės veiklos matome, kiek daug reikia turėti fantazijos ir energijos visa tai organizuojant.

Per pastaruosius 10 metų šių kilnių žmonių veiklos dėka Lietuvos vaikai susilaukė didelės pagalbos, kuri, manau, ir ateityje dar labai Lietuvai reikalinga. Linkiu jiems ištvermės darbuojantis Lietuvos labui.

Gabrielė Miksen

Didelė šventė Chicagoje

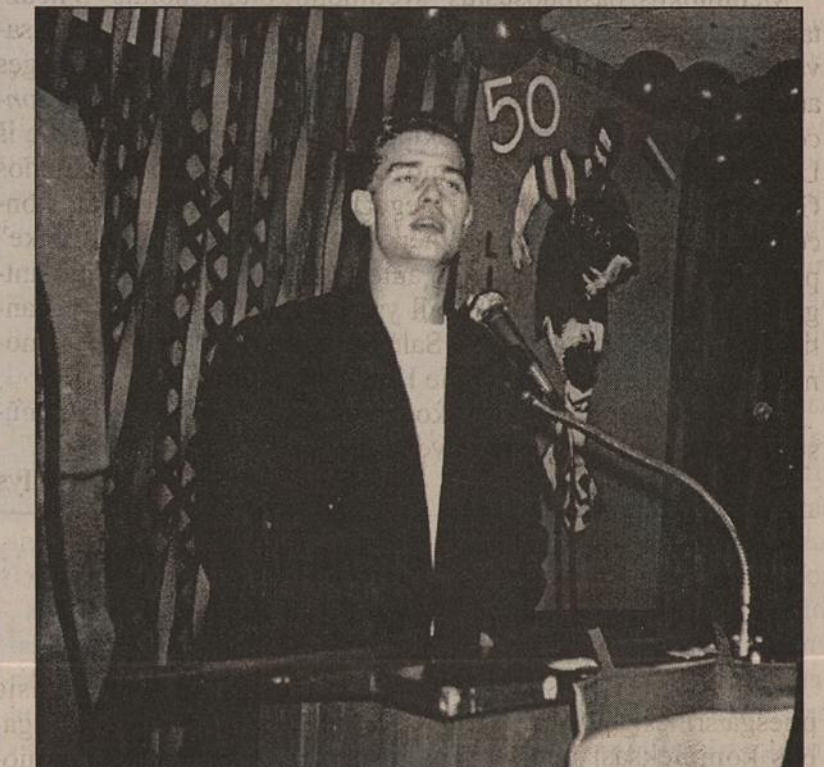
Apie 400 žmonių dalyvavo "Lituanicos" futbolo klubo aukštinio jubiliejaus proga surengtame pokylyje Pasaulio Lietuvių Centre, Lemonte. Šį renginį atidarė klubo pirmininkas Albertas Glavinskas, kuris pakvietė programai vadovauti Ireną Žukauskienę.

Pavakarieniavus prasidėjo oficialioji dalis - sveikinimai ir apdovanojimai. Pradžioje buvo perskaityti du sveikinimai, gauti iš Lietuvos.

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus savo ilgesniame sveikinime iškėlė penkių dešimčių klubo veiklos

vių Bendruomenės valdybos vicepirmininkas Algis Rugienius iš Detroito, Pasaulio Lietuvių Centro tarybos pirm. Rimas Griškelis. Taip pat sveikinimus išsakė svečias iš Vilniaus, Vilniaus Universiteto docentas, knygų apie fizinį auklėjimą ir sportą autorius dr. Remigijus Naužemys.

Buvo įteikta taurė šių metų klubo vyrų komandos naudingiausiam žaidėjui, kurią kas metai skiria Žukauskų šeima, mirusio Ilgamečio klubo veikėjo a.a. Jono Žukausko atminimui. Atžymėjimo ženklas atiteko ne taip seniai iš Lietuvos

"Lituanicos" 50-ties metų sukaktuvių pokylyje Pasaulio Lietuvių Centre kalba naudingiausias komandos žaidėjas Laimonas Bytautas

E. Šulaičio nuotr.

metų laimėjimus. "Per tą pusę amžiaus LFK "Lituanica" sporto ir lietuvių dvasia telkė išsivijus jaunimą, pasaulyje garsino savo tautos ir valstybės vardą, įvairino ir plėtė išsivijus lietuvių veiklą", - akcentavo Lietuvos vadovas, pridurdamas: - "Šiandieninė "Lituanica" - tai kelios sportininkų bei trenerių kartos, liudijančios ilgametę gyvenimo bei sportinės veiklos išsivijoje patirtį, tęsiančios stiprias tautiškos tradicijas, puoselėjančios aktyvios veiklos ir naujų laimėjimų viltis".

Lietuvos Sporto Federacijų Sąjungos vadovai Vytautas Nėnius ir Vitas Gudžis savo sveikinime kalbėjo glaudai, bet aiškiai: "Nuoširdžiai sveikiname futbolo klubą "Lituanica" 50-ties metų jubiliejaus proga. Linkime visiems geros sveikatos, gražių pergalių aikštėse".

Savo sveikinimus žodžiu išsakė Lietuvos Respublikos garbės konsulas Vaclovas Kleiza, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė, Pasaulio Lietu-

atvykusiam jaunam futbolininkui Laimonui Bytautui. Šis sportininkas savo žodyje paminėjo, kad jis nebūtų galėjęs taip gerai pasirodyti, jeigu nebūtų buvę puikių pagalbininkų, komandos draugų.

Atžymėjimus gavo ir du žymesnieji klubo rėmėjai Vytautas Miceika bei Don Brandonisio. Taip pat garbės konsulas Vaclovas Kleiza įteikė dideles plaketas ir dabartinės klubo valdybos nariams: Gediminui Bielskui, Albertui Glavinskui, Leonui Juračiui, Broniui Mikėnui, Edvardui Šulaičiui, Jonui Rudaičiui.

Toliau vyko graži meninė dalis, kurią atliko Ligijos Tautkuvienės paruoštas jaunimas. Itin didelio susidomėjimo susilaukė sportinių šokių šokėjai. O visiems susirinkusiems iki po vidurnakčio smagiai grojo ir dainavo broliai Švabai. Ši graži sukaktuvinė puota, kuri buvo gausiausia svečiais per visą 50 metų klubo gyvavimo laikotarpį, ilgai išliko jos dalyvių atmintyje.

E. Šulaitis

A. Landsbergio paskaitos

Achebe "Things Fall Apart", "Afrikos literatūros tėvo" romanas apie kultūrų koliziją Nigerijoje.

Gruodžio 7 d., 2:00 val., Bethpage library: "King Arthur", Camelot'o Karalius mite ir istorijoje.

Gruodžio 13 d., 1:00 val., Oceanside Library: "Vladimir Putin - Something Old, Something New".

A. Landsbergio paskaitos Long Islando bibliotekose:

Gruodžio 1 d., 12:00 val., Freeport Library: A.B. Yehoshua, "Journey to the End of the Millennium", vieno žymiausių Izraelio prozininko romanas apie pirmojo tūkstantmečio pabaigą.

Gruodžio 4 d., 2:00 val., Great Neck Library: Chinua

A. + A.

EDVARDUI SKOBEIKAI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai SOFIJAI, Lietuvių Moterų Federacijos Valdybos narei, dukrai AUDRONEI su šeima ir visiems giminėms bei artimiesiems.

LITUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJA

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Pirmas Advento sekmadienis - gruodžio 3 d. Žiūr. kun. Vyt. Piktūros parašyta vedamąjį straipsnį ta tema.

Pranciškonų viceprovincijos vadovų posėdžiai įvyko lapkričio 15 - 17 d. Brooklyno vienuolyne. Dalyvavo provincijolas Tėv. Benediktas Jurčys, viceprovincijolas Tėv. Placidus Barrius; taip pat patarėjai: Tėv. Astijus Kungys, Tėv. Pranciškus Giedgaudas, Tėv. Jonas Bacevičius, Tėv. Antanas Grabnickas ir sekretorius Tėv. Rafaelis Šakalys. Tai užbagiamasis paskutinių trejų metų veiklos posėdis, nes 2001 m. sausio viduryje Kretingoje įvyks kapitula, kurios metu bus renkama nauja pranciškonų vadovybė. Šiame paskutiniame posėdyje buvo apžvelgti paskutinių trejų metų svarbiausi rūpesčiai: naujosios kunigų kartos auklėjimas ir mokslinimas; naujų kunigų šventinimas, vienuolynų struktūros perorganizavimas, ypatingą dėmesį skiriant Vilniui; parapijos perkėlimas į naują vietą Toronte ir naujos bažnyčios ir vienuolyno statyba; Šv. Antano religijos studijų institutas Kretingoje; Pranciškonų gimnazija Kretingoje ir daug kitų. Provincijolas Tėv. B. Jurčys ta pačia proga atliko ir visų vienuolynų vizitaciją Amerikoje ir Kanadoje.

Vyskupas Eugenijus Bartulis paskirtas Lietuvos kariuomenės Ordinaru. Pagal rugsėjo 13 d. įsigaliojusią sutartį tarp Šv. Sosto ir Lietuvos Respublikos dėl Lietuvos kariuomenėje tarnaujančių katalikų sielovados, popiežius š. m. lapkričio 25 d. įsteigė Lietuvos kariuomenės ordinariatą ir Lietuvos Respublikos Kariuomenės Ordinaru paskyrė šaulių vyskupą Eugenijų Bartulį. Lietuvos istorijoje tai pirmasis Kariuomenės Ordinaras.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios
Maisto vėjus šiemet ir vėl, kaip praėjusiais metais, buvo labai sėkmingas. Džiugu buvo matyti, kaip mūsų parapijiečiai rūpinasi savo broliais ir sesėmis, kurie šiuo metu yra reikalingi pagalbos. Labai sėkmingai praėjo Padėkos dienos 9 val. ryto mišios, kai tiek daug žmonių dėkojo Dievui už įvairiausias malones ir Dievo palaimą.

Turime jau užsiregistravusius keturis kandidatus į "Suaugusiųjų įvedimo į krikščionybę" programą anglų kalba, kuri prasidės Advento pradžioje. Kreipiamės į lietuvių ir siulome užsiregistruoti tiems, kurie gyvenime neturėjo progos priimti Krikšto, Atgailos, Pirmosios komunijos bei Sutvirtinimo sakramentų, skambinant į kleboniją tel. (718) 326-2236. Pereitais metais ši programa buvo sėkminga.

Tradicionės Kūčias gruodžio 17 d. tuojau po 11:30 val. mišių parapijos salėje ruošia Lietuvos Vyčių 110 kuopa. Kaina 15 dol. Užsisakyti vietas skambinant Elenai Matulionytei tel. 718 326-3398.

Gruodžio 2 d. Brooklyno vyskupijoje prasidės paruošiamieji kursai naujiems bažnyčios tarnams: aukų rinkėjams, lektoriams, Eucharistijos padėjėjams.

Lietuviškos radijo programos iš Vilniaus praneša, kad nuo spalio 29 d. jos girdimos 6120 kz dažniu arba 49 m banga.

Sveikinkite

per

Darbininką

Jau tik 3 savaitės liko iki Kalėdų. **Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga**, kaip ir anksčiau, skaitytojai **kviečiami sveikinti** draugus ir artimuosius **per DARBININKĄ**. Jūsų sveikinimas tokiu būdu pasieks iš karto didesnę sveikinamųjų skaičių, o Jūs sutaupysite laiko ir pinigų, kuriuos išleistumėte pirkdami atvirukus, rašydami, siųsdami. Nelaikite paskutinės prieškalėdinės savaitės, siųskite savo sveikinimus jau dabar. Prieškalėdinis DARBININKO numeris išeis gruodžio 15 d., nes vėlesnis - gruodžio 22 d. nepasieks visų skaitytojų iki Kalėdų. Už pridėtą auką, taip reikalingą spaudos išlaidoms, iš anksto dėkojame.

Panciškonų koplyčios Brooklyne gražieji vitražai, pagaminti dailininko Vyt. K. Jonyno ir puošę šią koplyčią 27 metus, buvo išmontuoti š. m. lapkričio 11 - 13 d. ir išvežti į Torontą. Mat ten pranciškonų Priskelimo parapija perkeliama į vakarinę Toronto dalį, kur dabar yra susitelkę lietuviai. Ten pastatyta nauja bažnyčia su vienuolynu ir sale. Ten tie gražieji meno kūriniai bus įjungti ir ras tinkamą vietą tarp kitų vitražų. O naujam Brooklyno vienuolynui, kuris bus iškeltas iš Kultūros Židinio, vitražai būtų per dideli, nes numatytas nedidelis vienuolynas su mažesne patalpa koplyčiai.

Kalėdų paplotėliai (Christmas wafers) šiemet ir vėl bus gaunami *Darbininko* administracijoje. Vieniame vokelyje yra po 5 paplotėlius. Kaina 5 dol. su persiuntimu. Prašome užsisakyti iš anksto atsiunčiant užmokestį. Arba skambinti į administraciją telefonu 718 827-1351.

NY Lietuvių Atletų klubo rengiama Kalėdų Eglutė įvyks **gruodžio 16 d., 5 val. vak.** Kultūros Židinyje. Kalėdų Senelis atneš dovanų atvykusiems vaikams. Drauge kviečiami ir tėveliai. Įėjimas nemokamas.

"Darbininko" spalvotas 2001 m. kalendorius jau baigtas spausdinti. Jis yra su didesniais skaičiais (panašus į pernykštį). Naujasis kalendorius bus išsiuntinėtis skaitytojams gruodžio mėn. pradžioje. Kartu bus įdėtas administratoriaus laiškas su atkarpėle, kurią bus patogų panaudoti užmokant už prenumeratą, bus įdėtas ir atsakymui lapelis.

"Darbininkas" naujiems skaitytojams - tik 25 dol. metams. Nuo rugsėjo 1 iki gruodžio 31 **spaudos vėjų skelbia JAV LB Kultūros Taryba**, padedant Lietuvių Fondui. Nauji skaitytojai kviečiami pasinaudoti šia papiginta prenumeratos kaina ir užsisakyti savaitraštį sau, arba kaip Kalėdų dovaną į universitetus išvykstančiam savo jaunimui, jaunavedžiams, kaimynams, draugams, pažįstamiems. Pasinaudokite šia vienkartinę progą; užsakykite vienintelį Amerikos Rytų pakraščio lietuvišką savaitraštį. Remkite savąją spaudą!

Pobūvis Lietuvos kariuomenės pagerbimui

p. palys

Kiekvienais metais lapkričio 23-ji skiriama Lietuvos kariuomenės pagerbimui. Ta diena 1918-40-tųjų metų nepriklausomoje Lietuvoje, o ir dabar, būna iškilmingai švenčiama. Vyksta kariuomenės parada, susirinkimai, paskaitos. Bet vis dėlto retkarčiais tenka išgirsti priekaištų, kad Lietuvos kariuomenė, kada buvo iškilęs reikalas apginti Tėvynės nepriklausomybę, jos negynė. Kariuomenės statusas pagrįstas įsakymu griežtu vykdymu. Gi Sovietų Sąjungai okupuojant Lietuvą, įsakymas priešintis nebuvo duotas. Todėl ar kariuomenė buvo kalta, ar ne, spres istorija.

New Yorke į kariuomenės pagerbimo pobūvį lapkričio 19 d. Apreiškimo parapijos apatinėje salėje, tuojau po 10 val. mišių, pakvietė Apreiškimo parapijos taryba. Tarybos pirmininkas Vladas Sidas, pasveikinęs susirinkusius, kvietė atkreipti dėmesį į ant stalo išdėliotą karinio pobūdžio knygas bei kitus leidinius ir juos už nedidelę kainą įsigyti. Gautos aukos būslančios persiųstos į Lietuvą žurnalams "Kardas" ir "Karys" paremti.

Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, tylos susikaupimu buvo pagerbti kariai, savo gyvybes paaukoję ant Tėvynės aukuro.

Sekė darbščiujų parapijos tarybos moterų paruoštos vaišės. Prieš pradedant vaišes maldą sukalbėjo Vida Jankauskienė.

Po to buvo parodytos dvi Irenos Vilgalienės parūpintos garšajuoštes. Pirmojoje buvo prisiminta LB Great Neck apylinkės pirmininkės Irenos Vilgalienės tėvo, generalinio štabo pulkinin-

Lietuvos kariuomenės iškelta trispalvė Gedimino kalne 1939 m. spalio 29 d.

ko Justino Kibirkščio, 100-sis gimtadienis. Juostoje įrašytas pasikalbėjimas su jo vaikais ir anūke, taip pat išreiškiama kariška pagarba prie jo kapo.

Antros juostos įrašas - paradas Vilniuje 1994 metais minint kariuomenės šventę. Darniose gretose įvairių kariuomenės dalinių paradinėmis uniformomis pražgiuojančius karius sveikina prezidentas Algirdas Brazauskas.

Trumpai apie Lietuvos šaulių

sąjungą kalbėjo svečias, Baisiagalos šaulių būrio vado pavaduotojas Gediminas Kuckailis, iš Lietuvos atvykęs aplankyti savo sūnaus.

Pakėlus šampno taures Lietuvos kariuomenės garbei, Pranė Ažuolienė išreiškė nuoširdžią padėką Vladiui Sidui už šio pobūvio suorganizavimą. Jos žodžius susirinkusieji palydėjo plojimais.

Pobūvis, kuriame dalyvavo apie 65 asmenys, buvo užbaigtas sugiedojus "Lietuva brangi".

Keleivis iš ratų - ratams lengviau

-- Kultūros Židinio padėtis šiandien --

Jonas P. Lenktaitis

Tėvų Pranciškonų byla su Kultūros Židinio nuomininku "The Lithuanian Cultural Center, Inc." taryba merdi teisme. Tačiau už teismo sienų priklausomybės ribos prieš Tėvus Pranciškonus nukreiptus sufabrikuotus, neteisings gaudus be atodūsiu visu spartumu žodžiu ir raštu skleidžia iš minėtos tarybos pirmininko pareigų pasitraukusio dr. Jono Bilėno idėjų sekėjai.

Sekant bylą išsprendimo greičio eiga teisme, paprastai kaltintojai stengiasi, kad byla būtų greičiau išspręsta. Šioje byloje atvirkščiai. "The Lithuanian Cultural Center, Inc." advokatas, panaudodamas visus teismo bylos eigos įstatymus ir potvarkius, stengiasi bylos nagrinėjimui reikalingą parengimo procesą nuvilkti, kad jo klientas galėtų ilgiau nelegaliai naudotis Kultūros Židinio pastatu, neatsižvelgiant į teismo anksčiau padarytus sprendimus ir įsakymą, perduoti pastatą atgal Tėvams pranciškonams.

Šiame veiksmė pastatas atlieka pagrobto su keleiviais lėktuvo įkaito rolę, reikalaujančią lėktuvo savininkus išsipirkti savo nuosavybę. LCC, Inc. atveju, advokatas stengiasi apsaugoti nuomininkus, kad jie ilgiau galėtų pasilikti pastate ir neteisėtai naudotis gautomis pajamomis už patalpų išnuomavimą.

Tėvų pranciškonų advokatams reikalaujant, teisėjas Randolph Jackson įsakė LCC, Inc. ir dr. Jonui Bilėnui rugpjūčio 14 dieną atvykti į teismą ir pasiaiškinti, kodėl yra nevykdomi teismo nutarimai ir įsakymai. (Apie juos žiūr. straipsnis, tilpusi *Drauge* š. m. birželio 29 d. ir antrą ilgą straipsnį, tilpusi *Drauge* š. m. lapkričio 18 d.). Į teismą atėjo tik kaltintojų advokatas ir nurodęs priežastis, dėl kurių nesupėjęs raštu parngti reikalaujamo atsakymo, prašė paskirti naują datą. Teisėjas uavė

tam pasirengimui dar dvi savaites laiko - ligi rugpjūčio 29 dienos.

Nustatytą dieną į teismą atvykęs kaltintojų advokatas įteikė teisėjui pluoštą dokumentų, o antrą egzempliorių padavė Tėvų pranciškonų advokatui. Kaltintojų advokatas dar paaiškino žodžiu, kad dr. Jonas Bilėnas serga ir į teismą atvykti negali. Jis yra labai sukrėstas ankstyvesnio teismo sprendimo sumokėti 5,5 milijonus dolerių. (Apie šį teismo sprendimą žiūr. straipsnį *Drauge* š. m. lapkričio 18 d.). Be to, teisė advokatas, *jis jau kuris laikas serga Alzheimer liga*. Advokatas toliau pranešė, kad jau rugpjūčio 24 dieną dr. J. Bilėnas išsiuntinėjo "The Lithuanian Cultural Center, Inc." tarybos ir Valdybos nariams savo atsistatydinimo pareiškimą, kad jis atsisako nuo visų ligi šiol užimtų pareigų, surištų su LCC, Inc. firma.

Teisėjas įteiktą dokumentą priėmė ir, išklauses žodinio advokato pareiškimą, liepė advokatui sužinoti, kas perims eitas dr. J. Bilėno, tarybos pirmininko, pareigas ir tą asmenį įspėti, kad jis nedelsiant teismui atsiųstų oficialų, notaro akivaizdoje prisiektą ir pasirašytą pareiškimą - pasižadėjimą ateityje atsakingai dalyvauti teismo procese. Gavęs tokį pareiškimą - affidavit, teisėjas paskirs naują datą abiem advokatams atvykti į teismą.

Tokį teisėjo reikalautą prisiektą ir notaro patvirtintą dokumentą Pranas Gvildys, LCC, Inc. tarybos vicepirmininkas, savo advokatui įteikė 2000 metų rugsėjo 7 dieną.

- o -

Dr. Jonas Bilėnas, perimdamas pareigas vadovauti "The Lithuanian Cultural Center, Inc." tarybai ir tada galiojanti nuomos sutartimi administruoti vieną iš Tėvų pranciškonų vienuolyno pastatų junginio, visuomenei žinomą Kultūros Židinio vardu,

savų ambicijų stumiamas, nutarė tą padėtį išnaudoti - atlikti kai nors "didvyrišką", kad į save atkreiptų po platųjį pasaulį išsiplaškusiu tautiečių dėmesį.

Neištyres ir neisigilinęs į priežastis, dėl kurių Tėvai pranciškonai nutarė Brooklyno vienuolyno nuosavybę parduoti (žiūr. Tėv. Pr. Giedgaudo straipsnį š. m. lapkričio 17 d. *Darbininke*), jis sugalvoja savitą veikimo planą, tam panaudojant naujai įgytą LCC, Inc. narių pasitikėjimą ir tuo ėjimu atsiekti savo užsibrėžtą tikslą. Prisiklauses pašalinių asmenų kalbų, nuomonių ir gandų, juos papuošęs savais, rokoko stiliaus plačiaivaizdės fantazijos nebūtais įvykiais ir išsigalvojimais, sukūrė Kultūros Židinio KRIZE, numatęs ją tinkamai išnaudoti ir pakelti savigarbą lietuvių visuomenėje. Metiniame "The Lithuanian Cultural Center, Inc." narių susirinkime įtikino pakankamą skaičių balsuojančiųjų apie būtinybę apkaltinti Tėvus pranciškonus už nuomos sutarties neatnaujinimą ir reikalą jiems užvesti bylą teisme. Tris dienas prieš nuomos sutarties pasibaigimą, surašęs 56 kaltinimus, dr. J. Bilėnas bylą užregistravo New Yorko valstijos Aukščiausiam teismui. Tuo veiksmu jis paverė New Yorko ir apylinkių lietuvių ir tarp savęs kariaujančius "Mantiekius ir Kapuletus". Susirūpinusiems teisybės ieškojimu tautiečiams paaiškėjo, kad lietuviškosios kultūros ir tradicijų išlaikymo ar išsilaikymo gaires New Yorko valstijoje nustatys "tarptautinė" lietuviškosios kultūros žinovų grupė, susidedanti iš skirtingų tautybių kilimo kurturių asmenų. Pirmuoju eina ainių tautybės asmuo, pasigyręs kad vaiku būdamas, Brooklyne valgė lietuvišką kugelį. Antruoju - trečios kartos Lenkijos žydas, gerai žinas, kad Vilniuje gyvena daug lietuvių. Trečiuoju eina graikas, pareiškęs, kad Europos geografija jam visuomet buvusi nesuprantama. Ketvirtasis, Amerikos pietinėse valstijose gimęs afroamerikietis, kuris išklauses visų, lietu-

SKELBIMAI

Tik 33 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 8,9 cento - JAV. Pigu. Patrauklu. Patikima. Jokių mėnesinių mokesčių. Tarptautinė telefono bendrovė IE COM aptarnauja lietuvių nuo 1983 metų. Teiraukitės lietuviškai 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Ieškoma vaikus mylinti auklė prižiūrėti naujagimį. Turi gyventi šeimoje. Skambinti tel. (973) 376-0980. (sk.)

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekaloto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Kerpu, šukuoju, darau cheminius ir pusmetinius sušukavimus. Moterims, vyrams ir vaikams. Dirbu savo ar klientams pageidaujant jų namuose. Regina Savickaitė-Bork, 84-20 96th St., Woodhaven, NY, Tel. (718) 805-3612. (sk.)

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Regina Janušis, Calverton, NY - 50 dol.

K. Bakšienė, Daytona Beach Shores, FL - 25 dol.

Marija Bajorūnas, Pompano Beach, FL - 50 dol.

Leo Bagdonas, Sunny Valley, OR - 100 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"Vilties" siuntinių agentūra praneša, kad konteineriai su siuntėju šventinėmis dovanomis jau išsiųsti į Lietuvą. Gruodžio mėnesį konteineris nebus išsiunčiamas.

Kas nespėjote paruošti siuntinio, galite pasiųsti pinigų. Apie šias sąlygas **skaitykite VILTIES skelbime šeštame puslapyje.**

VILTIES atstovas New Yorko yra Algis Jankauskas, tel. 718-849-2260. Jis suteiks Jums įvairiausių informacijų apie VILTIES agentūros teikiamas paslaugas.

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **šeštadienį, gruodžio 2 d. nuo 12 iki 1 val. p.p.** Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. **1-888-205-8851.**

viškuose reikaluose "prityrusių žinovų" nuomones ir pareiškimus, nustatys New Yorko lietuvių kultūrinės apimties ribas.

Tolimesnė bylos eiga paaiškės, teisėjui peržiūrėjus ir įvertinus "The Lithuanian Cultural Center, Inc." tarybos vicepirmininko Prano Gvildys pareiškimą (Affidavit). Advokatams atvykti į teismą data dar nenustatyta.

Ar naujasis LCC, Inc. vežėjas sugebės nutildyti girgždančius vežimo ratus, paaiškės artimoje ateityje.